

ISSN 0350-5561

za konec tedna

Delno jasno s spremenljivo oblačnostjo bo. Možne so kratkotrajne plove.

naš čas

51 let

številka 19

četrtek, 13. maja 2004

300 SIT

Rezultati dobri, napovedi slabše

6

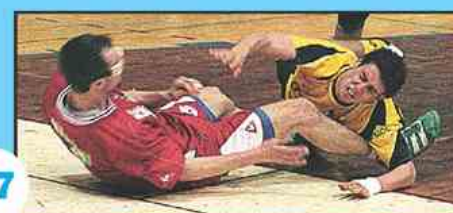
Vesela svoje prve knjige

13

Gorenje na ježke

17

Pozdrav Evropi!

3

Velenjčani smo vstop Slovenije v Evropsko unijo obeležili na predvečer dneva Evrope, v soboto, 8. maja, v Rdeči dvorani. Bil je lep večer, ki so ga z glasbenimi nastopi obogatili številni domači kulturni ustvarjalci, osnovnošolci pa so zbrane pozdravili v vseh evropskih jezikih. Evropa je zdaj tu, polno novih izzivov, pričakovanj ...

24

Sobotno cvetje

Velenje - Čeprav je kazalo, da bo letošnje aprilsko vreme, ki se je potegnilo v maj, preprečilo uspešnost 9. cvetličnega sejma, ni bilo tako.

Ko je posijalo sonce, so se v sobotnem dopoldnevu stojnice do konca napolnile, trg pa so preplavili res številni obiskovalci. Tokrat ga skoraj ni bilo, ki ne bi na sejmu tudi kaj kupil.

■ bš, foto:vos

Barabe

Bojana Špegel

Vedno več jih poznam, ki se v Velenju počutijo vsak dan manj varno. Še več pa je tistih, ki jih moti hrup, zbiranje mladih na različnih slabše osvetljenih kotičkih doline in še kaj. In vse prepogosto slišim, da kar vsi povprek označujejo skupine mladih, ki se zvečer pač zbirajo in družijo, ker je to v najstniških letih dokaj normalno, da jih na en, dva, tri označijo za kriminalce in narkomane. Sivar ni tako črno-bela, dejstvo pa je, da tudi Velenje ni več tako varno in prijetno mesto, kot je bilo pred leti.

V zadnjih dveh tednih je bilo v Velenju veliko vlomov. Policisti so storilec za petami, a mladeniči niso iz trte zviti. Dokazi - ukradena roba torej - hitro romajo v roke preprodajalcev, brez dokazov pa je policija nemočna, saj sodišče take zadeve ovrže. Taki primeri kažejo, da ima policija v naši državi bistveno premalo pooblastil, kar mali in veliki kriminalci dobro vedo. Znanu so, recimo, prejšnji teden sredi belega dneva iz kulturne ustanove sredi mesta odnesli računalnik. Ko sem ga srečala, mi je rekel le, da še sreča, da je spremenil načrt in se ni v času vloma vrnil v pisarno. Če bi nepridiprave ulovil pri delu, bi lahko dobil še kakšen nož med rebra. Pesimizem? Prej realnost. Tudi to, da se z najboljšimi in največjimi avtomobili po mestu vozijo brezposelni, ki vlečejo "socialko", je realnost. Ta je namreč le malo nižja kot plače v industriji na nižjih delovnih mestih, kar seveda ni normalno. Normalne tudi niso plače, ki so le nekoliko višje od socialke. Časa za barabije pa imajo brezdelneži dovolj, očitno tudi idej. Odkod jim sicer denar za vse, kar ponosno razkazujejo po mestu?

Ob tem pa se ne morem strinjati, da že kar vsako večjo skupino mladoletnikov, ki se zbere na kakšnem parkirišču, v parku ali ob športnem igrišču, vsi povprek proglašajo za barabe, kriminalce in narkomane. Mladi nimajo najboljšega občutka za glasnost, to je res. A družjenje potrebujejo. Radi imajo nekoliko glasnejšo glasbo, radi se smejejo. Starejši pa so na to vsak dan bolj alergični. Ne le v mestu, tudi na podeželju. Ker mladi praviloma nimajo dovolj denarja, da bi se vsak večer zbirali v gostilnah, se v lepih dnevih pač zbirajo na prostem. Do tega imajo pravico, do kaljenja nočnega miru seveda ne. Ponekod to prerašča v tako velik problem, da ga obravnavajo na zborih krajanov. Drugje zahtevajo stalne obhode policistov. Neresljiv problem? Verjetno. Sploh ker se mi zdi, da gre Slovincem in Slovenkam vsak dan bolj na živce vse, kar se jim dogaja. Še najbolj na živce pa jim gredo srečni ljudje. Kar mladi še znajo biti.

GORENJE : TERMO ŠKOFJA LOKA
Rdeča dvorana, nedelja, 9.5. ob 19. uri
www.rokometniklubgorenje.si

Pozdrav Evropi

Osrednja proslava v počastitev pristopa Slovenije k Evropski uniji v mestni občini Velenje je potekala na predvečer dneva Evrope, v soboto, 8. maja – Slavnostna govornika predsednik državnega zbora Borut Pahor in župan MO Velenje Srečko Meh – Kulturni program obogatili mnogi domači ustvarjalci

Mira Zakošek

Velenje - Zaradi utečenih mnogih kresovanj in drugih praznovanj ob prvem maju, so se na Mestni občini Velenje od-

ob tem sprašujejo in bojijo, če se naš narod v množici številnejših ne bo izgubil in zvedenel. Na svetu je še veliko narodov, ki po številu in obsegu niso večji od nas, pa pri njih

vilnimi sodelavci niso postavljali mej in se opravičevali z »majhnostjo« naše države, s premajhnim trgom. Ne! Ti gospodarstveniki so že pred desetletjem, ko smo z razpadom

vira napredek in razvoj posamezne države. Ljudje, ki si ne upajo, ki niso pripravljeni sprejeti novega načina razmišljanja, ki se niso pripravljene učiti, vedno znova izobraževati, ki niso pripravljeni delati, bodo tudi v novonastali situaciji našli številne razloge in opravičila, zakaj jim ne gre, zakaj ostajajo nekje zadaj.« je poudaril in dodal, da spremembe prinesejo novosti, pa tudi težave, na katere moramo biti pripravljeni. Evropski trg ponuja nešteto možnosti za vse, ki se ne bojijo dela, novih projektov in izzivov. Ne bojmo se novosti, izzive sprejmimo odprti rok, učimo se, izobražujemo in nobena meja ne bo več neprehodna za nas. Slavnostni govornik je bil predsednik državnega zbora RS **Borut Pahor**, ki je misli ob vstopu Slovenije v EU strnil takole: »Mislim, da vstopamo Slovenci v EU na eni strani z zupanjem, in to upravičeno, ker se od te prihodnosti nadajamo trajnega miru in blaginje, hkrati pa tudi realno in trezno. Vemo, da si bomo to blaginjo ustvarili sami s svojim delom, svojim znanjem, svojo ustvarjalnostjo. Naša primerjalna prednost ni velikost ali pa moč, ni kvantiteta, naša primerjalna prednost je kvaliteta, je izvirnost, je odličnost, torej kot sem rekel - tudi neko odrekovanje in pridnost. In jaz mislim, da s temi značskimi lastnostmi, ki jih imamo, lahko ustvarimo deželo,

Pozdrav Evropi - simbolično z modrimi in rumenimi baloni

ločili, da priključitev Slovenije Evropski uniji obeležijo na predvečer dneva Evrope, 8. maja. V velenjski Rdeči dvorani, kjer je bila prireditev, se je zbralo veliko obiskovalcev, ki so s svojo prisotnostjo obogatili praznično razpoloženje. Zbrane sta uvodoma pozdravila župan Mestne občine Velenje Srečko Meh, ki je med drugim poudaril: »Mnogi se

vendarle ni zaslediti tarnanja in strahu. Veliki narod ve, da je veličina v dejanjih, dosežkih, uspehih, ki so tudi predpogoj za prepoznavnost države. Tega se dobro zavedajo tudi naša podjetja in družbe, ki so s svojim delom, ambicijami in izdelki že dolgo v Evropi. Ljudje, ki stojijo na čelu teh podjetij, si s šte-

Jugoslavije izgubili pomemben izvozni trg, izbrisali meje, ki so nas le na zemljevidih ločile od drugih držav. Sprejeli so ponujene izzive, zato jih Evropa danes ni pričakovala nepripravljenih. Ključnega pomena je zavedanje, da so najbolj trdno zasidrane predvsem meje v naših glavah – to je tista ovira, ki za-

Srečko Meh: "Naša podjetja, kulturniki, športniki ... so že dolgo v Evropi."

Borut Pahor: "Naša primerjalna prednost je kvaliteta, je izvirnost ..."

v kateri bo lepo živeti. Problemi so in bodo. Evropska unija bo prinesla še nekaj novih in Bruselj jih ne bo reševal namesto nas. Sami jih bomo morali. Ampak reševali jih bomo v enem okolju, ki bo bolj varno in dolgoročno stabilno. To pa pomeni, da se lahko dolgoročno posvetimo tistemu, kar nas najbolj zanima, to je živeti bolje, okrepiti in ohraniti svojo nacionalno identiteto v tej multi kulturni Evropi. V kulturnem programu, pripravili smo ga uredništvi VTV in Radia Velenje ter Našega časa (scenarij sta pripravila Rajko

Djordjevič in Matjaž Črnovšek) so sodelovali Šaleški akademski pevski zbor, pihalni orkester Premogovnika Velenje, mešani pevski zbor Šolskega centra te harmonikarji orkestra Barbara, Roberta Goterja, Robija Goličnika, Miro Kline, Franc Žerdoner, Jože Šalej, osnovnošolci pa so zbrane pozdravili v vseh evropskih jezikih. Po uradnem delu so se zbrani zadržali v prijetnem druženju, ki so ga popestrili ansambel Malibu, Irena Vrčkovnik in Simon Gorišek, Rebeka Dremelj, V.I.P. in Make up 2 ter Goter žur band.

Brez njih prireditev ne bi uspela:

gorenje, NIVIG, prevent, ERA, B/S/H/, Andrej, www.magic.si, MESTNA OBČINA VELENJE, KAVA BAR GORICA, ANDRAGOŠKI ZAVOD LJUDSKA UNIVERZA VELENJE, SJO, beti, banka celje, TES, CMCelje, Gost, BRGLEZ, PUP, Trgotur, d.o.o., Moč energije, hse, VELCOM, PUP Saubermacher, ljubljanska banka, INTERSPAR, PREMIJOVNIK VELENJE, SREKA, UPI LJUDSKA UNIVERZA ŽALEC, Šola prijaznih ljudi, VTV, naščas, RADIO VELENJE, KD

Otroci so prisotne pozdravili v vseh evropskih jezikih

Prič v Rdeči dvorani evropska himna oda radosti

13. maja 2004

mašCAS

AKTUALNO

7

Starši zadovoljni s kadrom, manj z opremo vrtcev

V anketi, ki so jo zaradi svojega strokovnega dela izvedli v Vrtcu Velenje, veliko zanimivih podatkov

Velenje - Vrtec Velenje je lani novembra med starši otrok izvedel anketo, s katero so pridobili mnenja, predloge in pobude staršev za strokovno delo. V času oddajanja ankete je bilo v vrtcih vpisanih 921 otrok, prisotnih in vključenih v anketo pa je bilo 868 staršev. Vrnjenih je bilo 476 anketnih vprašalnikov, kar pomeni, da je nanje odgovorila več kot polovica staršev.

Starši so v anketi odgovarjali na 9 vprašanj. Iz odgovorov izvem, da je postopno uvajanje otroka v vrtec izkoristilo kar 53 % vseh staršev, izkušnjo pa so dobro ocenili. Na vprašanje, kako se počutijo njihovi otroci v Vrtcu Velenje, je povprečna ocena od 1 do 5 kar 4,62. Kar 107 komentarjev staršev je bilo pozitivnih, v njih straši opisujejo dobro počutje otrok v vrtcu, njihovo navdušenje nad dogajanjem in lastno zadovoljstvo ob spoznanju, da gre otrok z veseljem v vrtec. Pripombe v zvezi s počutjem je posredovalo le 11 staršev. Na kar nekaj straneh so zapisali tudi izjave staršev v zvezi s tem vprašanjem. Med njimi najdemo tudi takšne: "Brez vrta ne gre, otrokovo življenje nima smisla." Zelo veliko je podobnih, govorijo pa o tem, da se otroci v vrtcu dobro počutijo, komaj čakajo, da grejo vanj, tudi čez vikend sprašujejo, kaj bodo delali prihodnji teden. Anketa je pokazala, da je kar 88 % staršev zadovoljnih s poslov-

nim časom vrtcev. 30 staršev iz različnih enot je posredovalo svoje predloge v zvezi z odprtostjo vrta. 5 staršev navaja potrebo, da bi se zjutraj vrtec odpiral pred 5.30 uro, 20 jih predlaga daljši obratovni čas, 5 staršev pa želi, da bi bili popoldanski oddelki tudi v drugih enotah, oziroma predlaga-

dopisalo kar 136 staršev. V njih navajajo, da je oprema zastarela, da so prostori premajhni, da je treba dopolniti in obnoviti igrala na dvoriščih, zagotoviti več sredstev in materialov za različne dejavnosti ... Izražajo tudi skrb, ker so garderobe in atriji prosto dostopni. Prehrana v vrtcu ustre-

Strokovne delavke v Vrtcu se trudijo, da se otroci dobro počutijo in veliko naučijo. Pred nedavnim so pevski zborčki vseh vrtcev pripravili več kot prisrčen koncert, posvečen vstopu v EU.

jo občasno možnost podaljšane bivanja do večernih ur. Staršem se v večini zdi ustrezna tudi oprema in prostori vrtcev, pri tem vprašanju pa so zabeležili najmanj pohvalnih komentarjev in največ pripomb ter predlogov. Pravzaprav je bilo pozitivnih komentarjev le 8, pripombe pa je

za kar 93% staršev. Povprečna ocena od 1 do 5, s katero so starši ocenili odnos vzgojiteljice do njihovih otrok, je 4,77 %. Pripombe je zapisalo 12 staršev. Dobro so ocenili tudi odnos zaposlenih do staršev, s kar 4,66 na vrednostni lestvici od 1 do 5.

bš

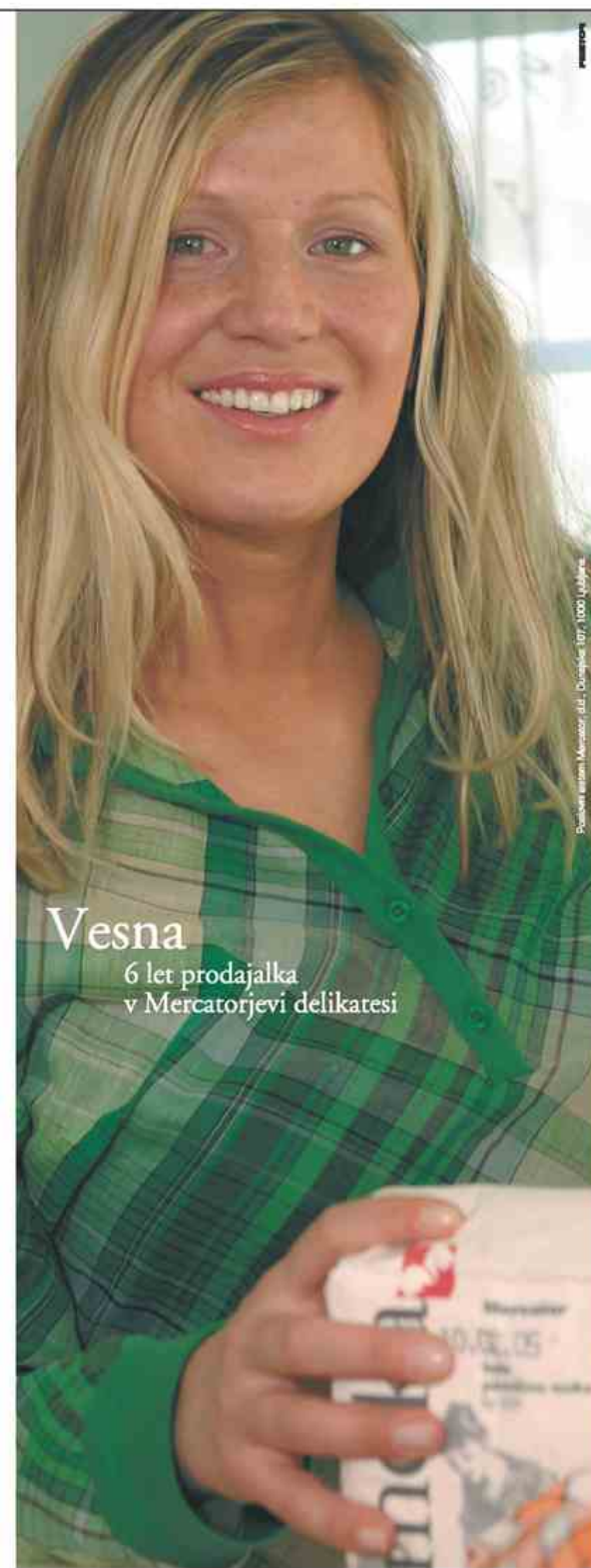
do 55%

Druga knjižica Mercatorjevih kuponov ugodnosti!

Od 17. maja do 13. junija.

Kot že veste, smo v okviru praznovanja **Mercatorjeve 55-letnice** za vas - naše kupce, pripravili **55 kuponov** z mamjivimi ugodnostmi, s katerimi boste lahko vse do konca oktobra 2004 uveljavljali kar **do 55-odstotne popuste**. Tokrat vam pošiljamo drugo knjižico kuponov za deset novih izdelkov, pri nakupu katerih boste lahko **od 17. maja do 13. junija** izkoristili privlačne popuste. Veljavnost posameznega kupona je navedena na kuponu. **Ko Mercator praznuje, svoje kupce razveseljuje.**

55 let v družbi prijateljskih ljudi
Mercator

Vesna
6 let prodajalka v Mercatorjevi delikatesi

DELOVNA OBLEKA JE TUDI ODLIČNO PROMOCIJSKO SREDSTVO

V preteklosti je bilo delovno oblačilo praviloma modre barve, izdelano iz manj kakovostnih materialov in enostavnega kroja, sedaj pa temu ni več tako. S spremljanjem zahtev uporabnikov so tovrstna oblačila postala ne le bolj funkcionalna in prilagojena potrebam posameznega naročnika, ampak prispevajo tudi k prepoznavnosti podjetja in pripadnosti zaposlenih.

V Preventu pod lastno blagovno znamko že pol stoletja izdelujejo, oblikujejo in tržijo program zaščite, ki jim je dal tudi ime. Letno izdelajo približno 200 tisoč kosov zaščitnih oblačil in dva milijona parov rokavic, kupcem pa posredujejo tudi lastne izkušnje in znanje glede trendov in zakonske regulative na področju zaščite pri delu, pridobljene pri sodelovanju z različnimi strokovnimi institucijami (npr. Slovenskim inštitutom za standardizacijo) in na prestižnih sejnih zaščitnih v Evropi. Njihovi strokovnjaki so vseskozi sledili vključevanju Slovenije v Evropsko skupnost, sodelovali pa so tudi pri pripravi Odredbe o osebni varovalni opremi, ki je prinesla konfektarjem na področju zaščite zahtevne spremembe. Kupcu obleko ne samo zašijejo, pač pa mu s svetovanjem in izobraževanjem pomagajo pri pravilni izbiri celotne zaščite pri delu, saj svojo ponudbo dopolnjujejo tudi z zaščitnimi sredstvi drugih proizvajalcev; za zaščito glave, sluha, vida, nog ter tudi nekatera oblačila in podoblačila, ki niso v njihovem proizvodnem programu. Prevzeli so tudi generalno zastopništvo za podjetji SHOWA (tretji največji svetovni proizvajalec zaščitnih rokavic iz Japonske) in Physiaderm (proizvajalec zaščitnih negovalnih in čistilnih krem za kožo za industrijsko uporabo).

ZAŠČITNA IN DELOVNA IMIDŽ OBLAČILA

S hitrim razvojem posameznih strok oziroma poklicev se bistveno spreminjajo tudi potrebe po delovnih oziroma zaščitnih oblačilih. V Preventu z nenehnim, pozornim in strokovnim spremljanjem potreb in želj kupcev prilagajajo ponudbo zaščitnih oblačil aktualnim zahtevam strok oziroma poklicev. Definirali so posamezne ciljne skupine ter proučili njihove potrebe in želje ter ustrezne standarde in na njihovi podlagi razvili optimalne rešitve. Zaščitna oblačila, izdelana v Prevent Mislinja, so funkcionalna za posamezen poklic, z ustreznim dizajnom, vgradnjo najprimernejših in najkvalitetnejših materialov in brezhrebno izdelavo pa uporabnikom prijazna in vsečna. Prevent Mislinja izdelava letno 200 tisoč zaščitnih oblačil. Večino, okoli 95 odstotkov, prodaja na domačem trgu. S ponudbo

specialnih, zelo zahtevnih in kakovostnih oblačil pa postopoma osvaja tudi tuje trge.

Večnamenska poklicna oblačila

Bluze, brezrokavnike, hlače, plašče in kombinezone lahko kupec izbere v poljubnih barvah in kombinacijah, ki zadovoljijo njegove potrebe po zaščiti na delovnem mestu.

Imidž oblačila

Delovna obleka predstavlja danes tudi odlično promocijsko sredstvo podjetja. Prevent Mislinja pomaga svojim kupcem sooblikovati celotno grafično podobo podjetja. Oblačila izdelava po naročilu v serijah, namenjenih posameznemu kupcu v barvah in z zaščitnim znakom podjetja.

Specialna oblačila

Strokovnjaki podjetja Prevent Mislinja razvijajo tudi specialna oblačila, katerih konstrukcija in izbira materiala je takšna, da zadovolji posebnim potrebam posameznih poklicev. Ob uspešnem sodelovanju z Gasilsko zvezo Slovenije jim je uspelo razviti interventno gasilsko obleko iz visoko kakovostnih specialnih materialov, ki ustrezajo zahtevam evropskega standarda za gasilsko obleko. Obleka za gasilce je ognjevarna, izdelana iz negorljivih in vodo odbojnih materialov. Iz materialov, ki so odporni proti olju in umazaniji, vodo odbojni in dobro vidni, je izdelana obleka za cestarje, ki je označevalna tudi v slabih vremenskih razmerah. Na osnovno gozdarsko obleko so dodani zaščitni sloji, ki gozdarja varujejo pred vrezom z motorno žago, hkrati pa ga ne ovirajo pri gibanju. Vsa specialna oblačila, ki jih izdelujejo, so ustrezno certificirana po SIST EN normami.

PROGRAM DELOVNIH ROKAVIC

V Preventu letno izdelajo dva milijona zaščitnih rokavic in kar 90 odstotkov jih izvozijo na zahtevne svetovne trge, na Nizozemsko, Italijo, Brazilijo, Španijo in Novo Zelandijo. Različni modeli pletenih in ojačanih rokavic vam omogočajo zaščito in udobje pri različnih delih, tudi z ostrimi ali vročimi predmeti in naftnimi derivati. Rokavice so primerne za delo pri nizkih in visokih temperaturah in so petkrat bolj vzdržljive od usnjenih rokavic. Uporabne so praktično v vseh vejah industrije, od gradbeništva, gozdarstva, lesne industrije do avtomobilske industrije in železarstva. Perete jih lahko z običajnimi pralnimi sredstvi v pralnih strojih, kar vam zagotavlja higiensko uporabo, pranje pa ne vpliva na uporabne lastnosti rokavic.

V Prevent Mislinji izdelujejo pletene rokavice, ojačane z naravno ali nitrilno gumo, ki je odporna tudi na mineralna olja in pletene rokavice iz aramidnih vlaken, ki so izredno odporne na razrez, ojačane z naravno ali nitrilno gumo. V lanskem letu pa so na podlagi trendov in potreb uporabnikov razvili tudi mehkejšo, lažjo ter tanjšo rokavico, ki so jo poimenovali Prevent Soft.

prevent
www.prevent.si, info@prevent.si

Uvodnik

Od tega meseca je Slovenija postala polnopravna članica EU. Pričakovanja prebivalcev Slovenije ob tem dogodku so različna. Od navdušenja do bojazni, da bo slabše. Vendar, kot je rekel neki politik: "Moramo se batiti samo nas samih." Kako nam bo v Evropski uniji, je odvisno predvsem od nas. Pri tem se moramo zavesti nekaj dejstev:

1.) Mi ne prihajamo v Evropo, temveč smo bili vedno njen sestavni del. Pri spevili smo k njeni znanosti (Vega, J. Stefan, Pregel, Reselj, Codelli), osvoboditvi izpod nacizma in fašizma (Štajerska je bila edini del Tretjega rajha, ki se je organizirano uprlo nacizmu kljub Hitlerjevemu pozivu v Mariboru: "Naredite mi to deželo zopet nemško"), kulturi (Tartini, Prešeren, Spacal), športu (Štukelj, Cerar, Čeplak) in še bi lahko naštevali.

2.) EU ni čarobna beseda, ki bo razrešila vse naše težave. Strukturni in kohezijski skladi niso edini viri, s katerimi lahko financiramo razvoj. Osebnostno imam zelo slabe izkušnje z različnimi evropskimi projekti. Počasno odločanje, projekti so usmerjeni v poročila in ne v rezultate, denar prihaja počasi, partnerji so neenakomerno obremenjeni in nagrajeni. Brez lastnih sredstev ne bo razvoja. Evropske sklade moramo pametno in racionalno izkoristiti. Moramo vlagati v razvoj človeških potencialov, ne pa v zgradbe in drago opremo.

3.) Ko se bomo odprli EU, obstaja nevarnost, da nas bodo večji potopili. Zato je nujno, da se zavedamo, da smo najbolj razvita nova država unije, da lahko tudi Evropi nekaj ponudimo. Moramo biti aktivni, moramo predlagati izboljšave. Pravijo, da bodo družbene inovacije tiste, ki bodo zagotovile razvoj v 21. stoletju. Vsekakor imamo kaj ponuditi. Vemo, da imamo verjetno najboljši pristop v gospodarstvu z gozdovi v Evropi. Takšne in podobne zadeve moramo aktivno ponuditi v EU. Ne smemo biti sledilci ali čakati, kaj bodo naredili veliki, oziroma samo podpirati politiko velikih. Naš vzor morajo biti skandinavske države in ne Velika Britanija, Francija in Nemčija.

Če bomo hrabri in samozavestni, brez kompleksov, bomo hitro postali Finska ali Irska. V nasprotnem primeru se bo ponovilo leto 1941 (Provincia Ljubljana in Steiermarkt).

Osebnostno se ne bojim. Če smo preživeli stoletja (kot najbolj zahodna slovanska skupina) na teh prostorih, čeprav imamo na zahodu veliko romansko, na severu germansko in na vzhodu madžarsko skupino, bomo vzdržali tudi danes. Sicer pa, kot pravi Krleža: "Nikad ni bilo, da nekaj ni bilo..."

■ Stanko Blatnik

Velenje e-mesto

www.velenje.si

Evropa v obdobju ustvarjalnosti

Ustvarjalnost je gonilna sila sodobnega gospodarstva. Leta 2002 je ameriški znanstvenik Richard Florida napisal knjigo Vzpon ustvarjalnega razreda, v kateri ugotavlja, da obstaja v ZDA močan ustvarjalni razred, ki predstavlja eno tretjino delovne sile. Ugotovil je, da je za razvoj tega razreda potreben 3T (tehnologija, talent in toleranca). Analiziral je ZDA in ugotovil, da določena področja pritegnejo ustvarjalne osebe, ostala pa ne. Področja z močnim ustvarjalnim razredom imajo hitro gospodarsko rast. Ostala zaostajajo.

V začetku tega leta je prof. Florida s svojimi sodelavci objavil analizo stanja in trende razvoja ustvarjalnega razreda v Evropski uniji. Rezultati so zanimivi in v nadaljevanju bomo navedli nekaj osnovnih ugotovitev raziskave.

V sedmih od 14 držav EU je število pripadnikov ustvarjalnega razreda večje od 25 odstotkov. Nizozemska, Finska in Belgija imajo celo okoli 30 odstotkov vseh zaposlenih na delovnih mestih ustvarjalnega razreda.

V teh državah je več delavcev, ki sodijo v ustvarjalni razred, kot klasičnih industrijskih delavcev (modri ovratniki). Enako velja za Irsko, Veliko Britanijo in Dansko.

Ustvarjalni razred narašča v večini držav EU, najhitreje na Irskem - 7 odstotkov na leto.

To ne velja za vse članice EU. Nekatere zaostajajo, Portugalska in Italija imata manj kot 15% zaposlenih na delovnih mestih ustvarjalnega razreda.

Čeprav so ZDA še vedno vodilne na področju tehnologij, bodo Finska, Švedska, Nizozemska in Belgija verjetno kmalu postale konkurenca Ameriki na tem področju.

Center gospodarske moči v EU se seli iz Francije in Nemčije v skandinavske države.

Po indeksu ustvarjalnosti je Švedska najmočnejša država v EU, pravzaprav je tudi pred ZDA. Irska je država, v kateri ustvarjalni razred najbolj hitro raste (v svetovnem merilu, ne samo v EU).

Po indeksu nadarjenosti, ki predstavlja kombinacijo indeksa človeških potencialov - števila oseb z univerzitetno izobrazbo in indeksa znanstvene nadarjenosti - je po številu znanstvenih delavcev na 1000 zaposlenih na prvem mestu Finska, sledijo ji Nizozemska, Belgija, Velika Britanija in Švedska.

(tabela 1)

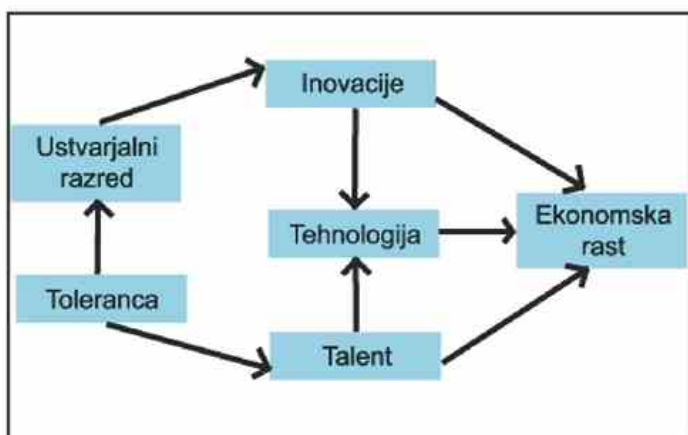

Tabela 1: toleranca, kreativnost, ekonomska rast

Po indeksu tehnologije, ki predstavlja kombinacijo indeksa RR - vlaganje v razvoj kot delež GDP (bruto domačega proizvoda), inovacijskega indeksa - števila patentov na milijon prebivalcev in indeksa visokih tehnologij - števila patentov s področja visokih tehnologij, je na prvem mestu Švedska, sledijo ji Finska, Nemčija, Danska.

(tabela 2)

Po indeksu strpnosti, ki ga je Florida definirala drugače kot v primeru ZDA (analiziral je rezultate več raziskav, opravljenih v EU), so se članice EU odrezale takole: prva Švedska, sledijo Danska, Finska, Nemčija.

(tabela 3)

V skupnem seštevku je analiza pokazala, da je po indeksu ustvarjalnosti (ki predstavlja kombinacijo zgoraj navedenih indeksov) na prvem mestu Švedska, sledijo ji Finska, Nizozemska, Danska.

(tabela 4 in 5)

Analiza je pokazala, da lahko vse članice EU razdelimo v štiri skupine:

- a) vodilne države: Švedska, Finska in Danska, ki jim sledita Nizozemska in Belgija;
- b) države, ki prihajajo, oziroma imajo nizek indeks ustvarjalnosti, ki pa ima trend hitre rasti; Irska je vodilna v tej skupini;
- c) države, ki zaostajajo: v tem trenutku imajo relativno visok indeks ustvarjalnosti, vendar trendi niso pozitivni; v to skupino sodita Velika Britanija in Nemčija;
- d) države, ki zamujajo: imajo nizek indeks in počasno rast ustvarjalnega razreda; tu se nahajata Italija in Francija.

(tabela 6)

Evropski indeks ustvarjalnosti

Kje je Slovenija? Florida ni analiziral novih članic unije. Bilo bi zanimivo opraviti analizo in svojo razvojno politiko zasnovati na tej analizi in jo primerjati s skandinavskimi državami, ki so majhne in uspešne.

Na žalost za tovrstne družbene raziskave pri nas ni preveč zanimanja. Dvomim, da se bomo na ravni države odločili za takšen pristop. Mogoče pa uspešno na ravni mestne občine ali pa krajevne skupnosti Stara vas.

■ Stanko Blatnik

Vir: <http://www.creativeclass.org/>

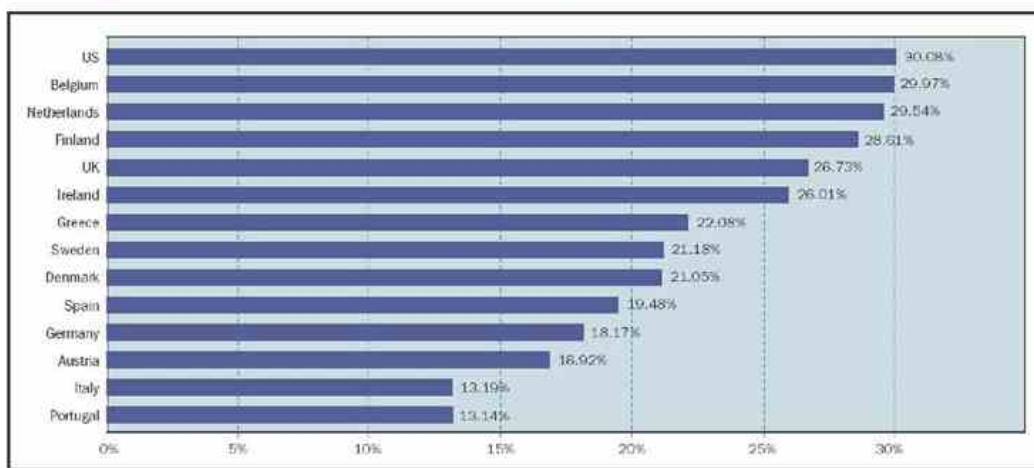

Tabela 2: Indeks evropskega ustvarjalnega razreda - ustvarjalna delovna mesta kot odstotek vseh delovnih mest

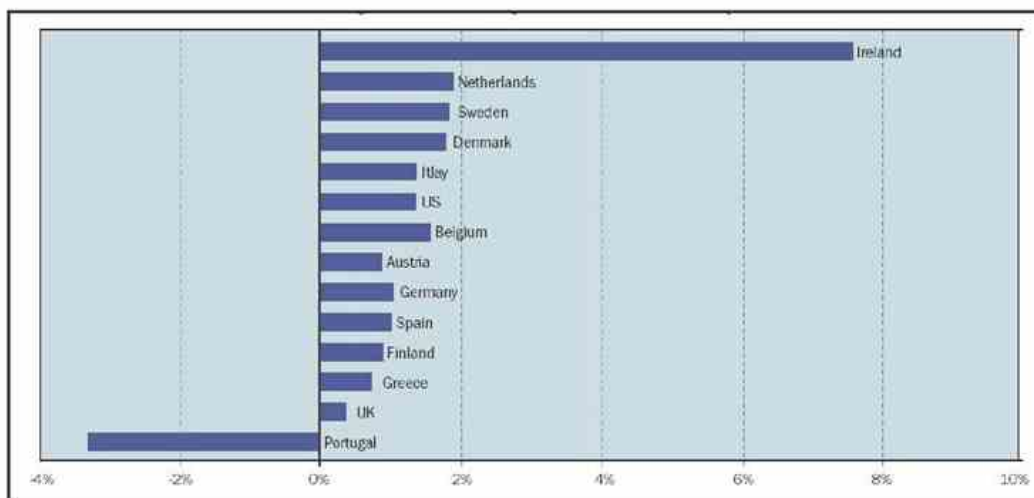

Tabela 3: Porast evropskega ustvarjalnega razreda - povprečen letni odstotek od leta 1995 naprej

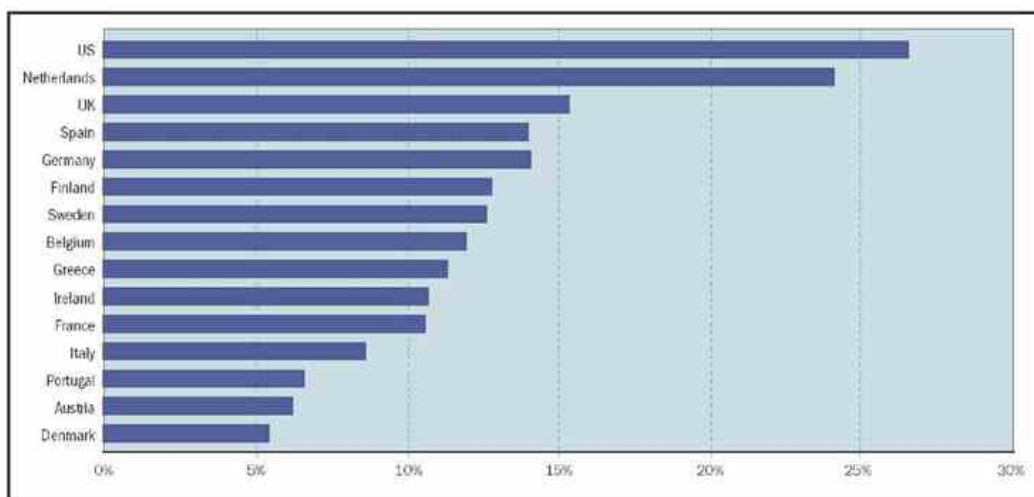

Tabela 4: Človeški kapital in nadarjenost za znanost v Evropi - indeks človeškega kapitala, odstotek prebivalstva starih od 25 - 64 let, ki ima univerzitetno izobrazbo

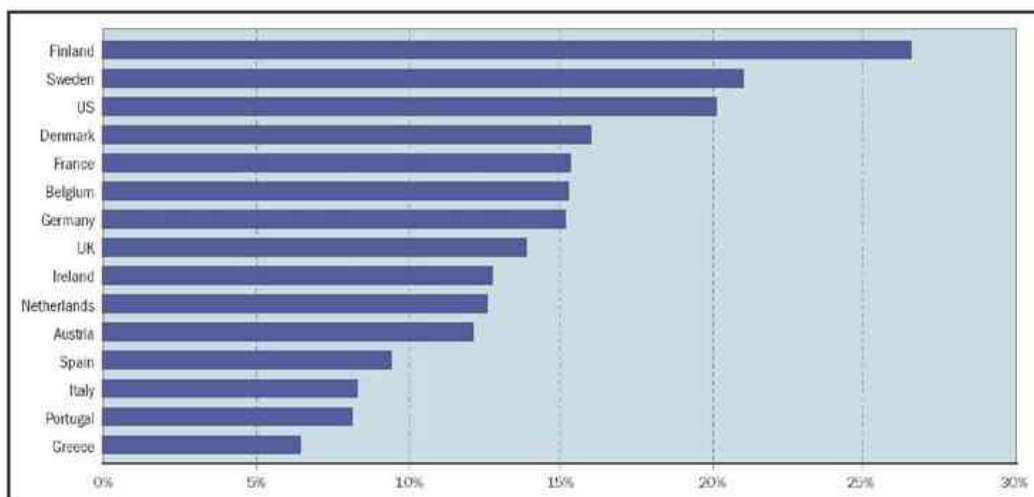

Tabela 5: Človeški kapital in nadarjenost za znanost v Evropi - indeks nadarjenosti za znanost, raziskovalci na tisoč zaposlenih

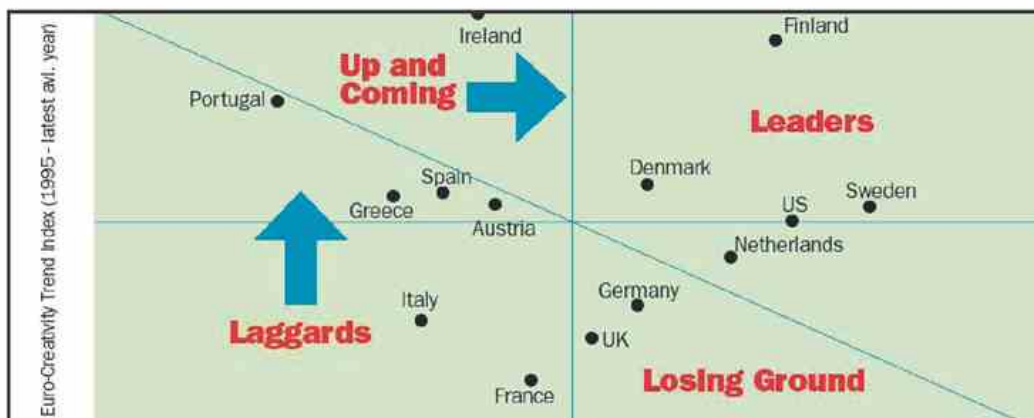

Tabela 6: Matrika evropske ustvarjalnosti

Priprava priloge: IPAK Velenje; Uredniški odbor: Jana Pahovnik, Mihela Hladin, Alojz Hudarín

Podarili več kot 500 knjig

Akcija »podari knjigo« uspela v celoti – Izvode so podarili tudi številni znani Slovenci, med njimi predsednik republike dr. Janez Drnovšek in predsednik vlade mag. Anton Rop

Milena Krstič – Planinc

Šoštanj – V občini Šoštanj, kjer so skladno z vodilno mislijo svetovnega in slovenskega dneva knjige, 23. aprila, organizirali veliko akcijo zbiranja knjig, so z odzivom nanjo nadvse zadovoljni. Številni Šoštanjčani, pa tudi drugi – med njimi znana imena iz gospodarskega, političnega, kulturnega življenja – so podarili svoj izvod. Organizatorji so se razveselili vsake podarjene knjige, med njimi tudi knjig s posvetili predsednika republike dr. Janeza Drnovška in predsednika vlade mag. Toneta Ropa, zbirke knjig pesnice Neže Maurer, serije monografij šoštanjskega rojaka, znanega fotografa Joca Žnidaršiča, knjig, ki jih je podaril diplomat dr. Beno Lukman, pa nekdanji direktor Premogovnika Velenje dr. Franc Žerdin, generalna direktorica Esotecha Zofija Mazej – Kukovič, minister za okolje in prostor mag. Janez Kopač, skorajšnji komisar za evropske zadeve dr. Janez Potočnik, posla-

nec in pisatelj Tone Partljič ... Veseli so bili vsakega izvoda, tudi otroških slikanic, ki so jih prispevali šoštanjski osnovnošolci Ajda, Anja, Aljaž, Kaja, Polonca, Aron in Dea.

Doslej so zbrali že več kot 500 knjig, med njimi 53 otroških slikanic, 117 monografij in zborni-

kov, 12 mladinskih povesti ter 320 romanov. Natančno število pa bo znano v teh dneh, ko bodo akcijo zaključili in knjige podarili naprej. Bogatila bodo knjižnico Bolnišnice Topolšica, Doma za varstvo odraslih Velenje in Dnevnega centra za otroke in mladostnike Šoštanj.

Iz županove pisarne bodo knjige jutri (petek) odpeljali v bolnico, dom za varstvo odraslih in dnevni center za mladostnike.

Uspel četrti koncert generacij

Velenje – Mladi forum Združene liste socialnih demokratov Šaleška dolina je v soboto zvečer pripravil koncert generacij. Po uvodnem ogrevanju glasbenega dvojca Free rider je v nabitom polnem Mladinskem centru Velenje najprej za razpoloženje poskrbela domača glasbena skupina ON/OE. Mladi fantje prisegajo na rock, predstavili pa so se predvsem s tujimi skladbami, ki so mladim dobro v ušesih. Zvezde večera so bili »dečki s Sotle«, skupina M12, ena najboljših slovenskih rockerskih skupin, ki ne le da glasbeno izvira in dobra, so namreč eni redkih, ki imajo odlična besedila. Publika je sodelovala, kot je

Mlada velenjska skupina ON/OE je na koncertu generacij poskrbela za ogrevanje.

treba, fantje so naredili pravi žur. Mladi forum je omejil število vstopnic na 200, vse pa so bile razprodane. Tako bodo MZPM Velenje nakazalo 101 tisoč tolar-

jev, saj je bil tudi tokratni koncert humanitaran. Sredstva bodo namenjena za letovanje otrok iz socialno šibkih družin v Šaleški dolini.

■ bš

Naio ssaion veliki zmagovalci

Naio ssaion so veliki zmagovalci glasbenega natečaja Newcomer 04, katerega finale je potekalo v soboto, 8. maja, v prestižnem graškem klubu Orpheum.

Med 72 glasbenimi skupinami širokega žanrskega spektra iz vse srednje Evrope so Naio ssaion tako v predizboru kot tudi v samem finalu prepričljivo in predvsem zaslužno zmagali. Vseh 8 članov žirije (med njimi tudi slovenski predstavnik) jim je dodelilo vedno najvišje število točk in tako so jih proglasili za »Jury-Sieger« ali po naše – zmagovalca. Poleg glavne denarne nagrade in sponzorskih nagrad podjetja AKG so si s to zmago zagotovili tudi koncert neposredno pred super zvezdni-

co P!nk 17. julija na open-air festivalu v Pibersteinu v Avstriji. Naio ssaionu so se tako na široko odprla vrata v tujino. Skupaj z menedžerjem Andrejem Teža-

kom so se odločili, da konec maja posnamejo še angleško različico njihovega prvenca Numedia.

■ J.K.

Malčki so peli Evropi

Velenje – Pevski zborčki vseh petih enot Vrta Velenje so pripravili skupen koncert, ki je bil več kot prisrčen. Poimenovali so ga Pozdrav Evropi. Vsak zborček je najprej zapel po dve pesmi, potem pa so se na odru zbrali vsi mali pevci in skupaj zapeli še pesem o domovini. Ravnateljica Vrta Velenje Metka Čas, ki je pozdravila polno dvorano kulturnega doma, je med

drugim povedala: »Otroci poznajo jezik, ki je univerzalen in ga razumejo v vseh delih Evrope, četudi pojejo v naši lepi slovenščini. Otroška pesem namreč odpira vsa vrata.« In res je tako, kot je tudi res, da bodo današnji malčki Evropo tudi najbolj občutili, saj bodo rastli skupaj z novo veliko domovino.

■ bš

Združen pevski zborček malčkov iz petih velenjskih vrtcev je zapel pesem o domovini.

Na kratko

Mladi na državno, odrasli na področno srečanje

Šmartno ob Paki – Gledališka dejavnost v občini Šmartno ob Paki ima dolgoletno tradicijo. Sloves svojega kraja sta odraslo Gledališče pod kozolcem in otroška gledališka skupina tamkajšnje osnovne šole že ponela po vsej Sloveniji, odrasli nepoklicni gledališčniki pa tudi onkraj njenih meja. Priložnost za kaj takega se obema skupinama obeta ta konec tedna.

Otroška skupina, ki ustvarja pod vodstvom Barbare Trebižan, bo danes, v četrtek, nastopila na državnem srečanju otroških gledaliških skupin Slovenije v Kočevju. Na njem bo sodelovala kot edina skupina s Celjskega, zaigrala pa bo pravljico Princezskine kamnite besede.

Člani Gledališča pod kozolcem pa so se s komedijo Mrtvi ne plačujejo davkov v režiji Jožeta Krajncja uvrstili na področno tekmovanje amaterskih gledaliških skupin. To bo v nedeljo v Laškem.

Pred tem nastopom bodo jutri ob 20. uri komedijo še enkrat zaigrali na domačem odru.

■ tp

Orodjarska poezija

Orodjarska poezija je naslov pesniške zbirke Šoštanjčana Mira Perovca, ki je ob svojem srečanju z Abrahamom kot presenečenje za svojece, prijatelje in sodelavce izšla v samozaložbi.

Pesmi, ki so v njej, so najprej prebirali njegovi stanovski kolegi v Gorenjvi Orodjarni, ki ji je Miro zvest že od začetka poklicne poti. Ob delu mu veliko pomenita tudi glasba in poezija. Igra na harmoniko in poje v cerkvenem zboru sv. Mihaela v Šoštanju ter Oktetu Zavodnje. S pisanjem verzov pa se je, kot pravi, prvič preizkusil pri vojaki. Od takrat jih piše. Ko so sodelavci odkrili še njegovo žilico za pisanje akrostihov, je začel dobivati naročila za naročilom in tako je pogosto kakšen verz ob okroglih obletnicah ali drugih posebnih priložnostih napisal kar na »nudvaler«. Svojo prvo pesniško zbirko bo

Miro Perovec v torek, 18. maja, ob 19 h predstavil tudi v mestni knjižnici v Šoštanju, kjer bo na ogled tudi nekaj originalnih »nudvalerjev« z njegovimi stihii. Mogoče bo med njimi tudi tisti, na katerega je Miro prijatelju ob poroki zapisal: »Tudi ti si zdaj na vrsti, iskal si dolgo in dobil. Moral boš doma bolj biti ...«

■ mkp

Naslikali so sliko

Velenje – V Galeriji Velenje so v ponedeljek zvečer odprli razstavo del, ki so nastala v zimskem času na likovni delavnici, ki jo je vodil akademski slikar Denis Senegačnik. Delavnico je organizirala Galerija Velenje, v njej pa so udeleženci, kot že naziv pove, naslikali sliko. Ne le ene. Na razstavi, ki je odprta le še danes, sta na ogled po dve sliki vsakega udeleženca, od katerih je ena študijska. Večina jih je upodabljala tihožitja, tečaj pa je potekal tako, da so sliko slikali postopoma. Končana je bila, ko je bil vsak avtor sam zadovoljen z njo. Delavnice so se udeležili:

www.nascas.com

Petek, 14. maj 2004
ob 20,00 uri
v Hotelu ASTOR
CELJE

Hot Latino Show
Tina Gorenjak
Nuša Derenda
Jan Plestenjak
CASINO CELJE
igralni salon

Akademski slikar Denis Senegačnik je na otvoritvi predstavil tečaj in proces nastajanja slike v njem.

RADIJSKI IN ČASOPISNI MOZAIK

Sedaj so na vrsti obletnice

V naši redakciji, radijski ali časopisni, ni nikoli dolgčas. Vedno se nekaj dogaja. Če v takih dogodkih ne sodelujejo naši zvesti bralci ali poslušalci, poskrbijo za vedrost naši sodelavci ali kar mi sami. Tako smo minuli teden ugotavljali, da so po rojstvih, porokah na vrsti zanimivosti, ki jim pravimo obletnice.

Čeprav menda ni najbolj primerno govoriti o tem, koliko je kdo star, se temu pri razlogih za jubileje ne da izogniti. V redakciji imamo kar tri sodelavce, katerih drugo število pri letih se konča z x9. Novinarica Bojana je pred dvema mesecema praznovala x9 rojstni dan, odgovorna urednica radia Mira jih bo v jeseni dopolnila x9, odgovorni urednik časopisa Stane pa je prejšnji mesec upihnil x9 svečk.

Skupne pa jim niso samo devetice, ampak tudi obletnice mature. Bojana že vneto kliče in išče primerno lokacijo za praznovanje 20-

letnice, Mira nima časa, da bi se vključila v priprave na praznovanje 30 -letnice (želi pa si, da bi se to zgodilo konec tega meseca), pred Janezom je 35-letnica, Stane, ki ni najbolj navdušen nad 40 -letnico mature, pa o tem, kje se bo dobil s sošolci, še ne govori tako podrobno.

Navdušeni nad to ugotovitvijo so vsi trije razmišljali še o tem, kako bi zaznamovali obletnice skupaj: mimogrede - iskali so razloge za še eno »fešto« in jih tudi našli. Dogovorili so se, da bodo ...

»Pa ne nobenemu povedat,« je menila Mira ob koncu dogovora in nadaljevala: »Jih bomo presenetili.« Žal, so imeli vsi trije to smolo, da sem bila v redakciji prav v tem času zadolžena za pisanje radijsko - časopisnega mozaika, a so me prepričali. Zato naj to ostane skrivnost. ■ tp

Glasbene novičke

B.R.M.C. bodo ogrevali za Kravitz

Da nas bo s svojim nastopom 22. junija na stadionu za bežigradom v Ljubljani počastil veliki Lenny Kravitz verjetno veste že vsi, ki kakorkoli spremljate dogajanja na zabavno-glasbenem področju. Verjetno pa doslej še niste vedeli, kdo bo na tem koncertu skrbel za ogrevanje občinstva. To bo ameriški trio Black Rebel Motorcycle Club. Rocku zapisana zasedba prihaja z zahodne obale ZDA, natančneje iz San Franciscas, deluje šest let in sodi med bolj znana imena garažnega rocka. Doslej so poleg obilice singlov izdali dva albuma, njihov zadnji pa nosi naslov Take Them On, On Your Own. Sicer pa je njihov glavni adut nastop v živo, o tem, ali je res tako, pa se bomo lahko prepričali čez dober mesec.

Powerke dejavne tudi kot trio

Skupina Power dancers je sredi aprila izdala novi singl z naslovom Počasi. Pesem je drugačna od tistih, ki smo jih bili pri Powerkah vajeni. Z njo potrjujejo, da so mislile resno, ko so ob ponovnem prihodu na sceno razkrile, da so se razvile v čutne ženske, kar bo čutili tudi v pesmih njihovega bodočega albuma, ki bo izšel meseca septembra. Medtem se je njihova prejšnja uspešnica Ženska uvrstila v četrtfinale Slovenskega radijskega festivala, kar pomeni, da je bila med devetimi najpogosteje predvajanimi skladbami prvega letošnjega tromesečja na 53 radijskih postajah po Sloveniji.

pet tednov. V tem trenutku stana na ameriški lestvici Top 10 dva njegova singla, in sicer skladbi Yeah! in Burn, prvi desetertici pa se že bliža tudi tretji z naslovom Confessions Part II.

PESEM TEDNA NA RADIU VELENJE

Izbor poteka vsako soboto ob 9.35 uri. Zmagovalno skladbo pa lahko slišite v programu Radia Velenje dvakrat dnevno: po poročilih ob 9.30 in po poročilih ob 18.30.

- 1. BLINK 182-I Miss You
- 2. LIONEL RICHIE-Just For You
- 3. NOVAPACE-Beds Are Burning

Konec lanskega leta so Blink 182 izdali svoj četrti album za veliko založbo (v resnici je to že njihov sedmi). Za njegovo snemanje so porabili deset mesecev, kar je dvakrat več časa kot so ga za pripravo albuma porabili običajno. Zmagovalna skladba tokratnega izbora I Miss You prihaja prav z zadnjega albuma tega punk tria, ki so album preprosto poimenovali kar Blink 182.

Mambo kings in Acapulco

Vasco, Bart in Rus, člani zabavnjaškega tria Mambo Kings spet napovedujejo pohod na glasbene lestvice, obenem pa tudi izid njihovega tretjega studijskega albuma, ki naj bi izšel v jeseni. Do takrat kralje mamba čaka še precej dela, saj je prav poletna sezona zanje koncertno najbolj dejavna. In o poletnem času in norčijah, ki prihajajo, govori tudi njihova nova skladba z naslovom Acapulco, ki že z imenom izdaja kakšni ritmi jo zaznamujejo. Vroči, južnoameriški, s posebnim mehiškim repanjem ob koncu.

Saša le posnela videospot

Potem ko pred časom zaradi slabega vremena Saši Lendero in njeni ekipi ni uspelo posneti materiala za videospot skladbe Zate noč, zame dan, so bili bogovi na nov snemalni dan z njimi bolj milostni. Snemali so

na Krku in tokrat snemanje brez težav izpeljali. Sonce je sredi belega krškega kamenja celo tako pripekalo, da je bila Saša kljub make-upu pošteno opečena. Za nameček pa so jo ob sončnem zahodu še do pasu namočili v zdaj še zelo hladno morje, kar sicer ni bilo v prvotnem scenariju. Upajmo, da jo

je pevka odnesla brez prehlada in da njeni oboževalci zaradi tega ne bodo prikrajšani za kak njen koncert. Spota pa bodo deležni čez kak teden, ko bo svoje delo dokončala še montažerska ekipa.

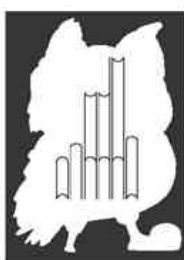

Usherjevi rekordi

26-letni raper z umetniškim imenom Usher, ki sicer prihaja iz Atlante, niza nove uspehe. Le mesec dni po izidu je namreč njegov album z naslovom Confessions v ZDA prejel že tretjo platinasto ploščo, kar pomeni, da je že dosegel tri milijone izvodov. Da bo šlo za uspešen proizvod je album pokazal že na začetku, ko se je takoj po izidu zavihtel na prvo mesto ameriške lestvice in se na vrhu obdržal polnih

Študent naj bo

Še sedem dni do DMK-ja

Tako, ja. V četrtek, 20. aprila, ob 19.00 bo v atriju Velenjskega gradu otvoritev 14. festivala Dnevi mladih in kulture. Med plesom, gledališko igro, fotografijo in glasbo bomo otvorili tudi razstavo mladih umetnikov, študentov Akademije za likovno umetnost, in predstavili 25. letnik glasila Rit. Po strogem J uradnem delu bo čas za klepet s tistimi, ki se srečamo samo na DMK-ju. Družbo nam bo delala mlada slovenska etno zasedba Evala!

Vse do konca festivala, 5. junija, bo DMK gostil še: Fotografsko delavnico,

Hladno pivo, Bolesna brača, Klemna Klinca, Josipo Lisac, Techno party, Športne turnirje v tenisu, badmintonu, odbojki, nogometu, košarki in prostem plezanju, Slona in Sadeža, Jukič oktet, Trubače Elvisa Ajdinovića, Likovne delavnice, risanje grafitov, Laibach, The Stroj, Orkester frajtonarjev Goličnik, Srečno mladino, Miss.Be in Coellinn.

In še novost na festivalu! Vsi redni člani ŠŠK-ja lahko v predprodaji kupite DMK ABONMAJE, s katerimi si zagotovite vstop na vse prireditve. Kljub vstopninam ugodno, kajne? Več o festivalu na www.dmkult.net in www.ssk-klub.si.

zelo
... na kratko ...

DRAŽJI CEDEJI

Vstop v EU slovenskim diskofilom ni prinesel radosti. Zaradi prehoda z 8,5 na 20 odstotno stopnjo davka na dodano vrednost, so se podražile CD in DVD plošče.

SHYAM

21. maja bo pri založbi Nika izšel nov album zasedbe Shyam Sonce v senci. Že zdaj pa je mogoče slišati njihov novi single Trenje.

BOHEM

Po uspehu prvega singla Kraljica sanj, ki so ga posneli skupaj z Laro Baruco, člani skupine Bohem predstavljajo drugi single z njihovega prvenca Življenje ni zločin. Naslov skladbe je Deveti junij.

PLATIN

V tem trenutku že veste, kako uspešna sta bila člana dueta Platin na včerajšnjem predtekmovanju pred sobotnim evrovizijskim finalom. No, ne glede na ta uspeh bo njun novi album Stay Forever izšel 20. maja.

ALYA

Prvenec mlade in simpatične pevke gre za med. Minuli teden je bil prav njen album najbolje prodajan v Sloveniji, kar mu je prineslo prvo mesto na lestvici SLO TOP 30.

NATALIJA VERBOTEN

Kot ste verjetno že opazili, je Natalija Verboten poleg petja in vodenja tv oddaj našla čas in svojo podobo posodila znani slovenski pivovarni za njeno novo oglaševalsko kampanjo.

Trenutno glavna moža skorajšnjega prvoli-gaša Rudarja Herman Arlič in Janko Lukner. Kdo od njiju vleče glavne niti v klubu? Slišati je, da slednji in da je prvi predsednik le še formalno. O čem se pogovarjata? Morda o oživitvi ženskega nogometa v dolini, morda o vnovični povezanosti NK Rudar in Šmartno, morda pa brez upanja na odgovor kličeta in zreta v sanjsko lepo in neponovljivo preteklost šaleškega in slovenskega nogometa. Je pač zmanjkalo denarja.

Čvek, čvek...

Brata Oštir- Marko (v rumenem dresu) in Beno sta odlična rokometša. Prvi je osvojil s Celjani naslov klubskega prvaka v Evropi, drugi si je s tretjim mestom v slovenskem pokalnem tekmovanju z Gorenjem že zagotovil nastop v Evropskem pokalu pokalnih zmagovalcev. Seveda pa cilja višje. Z zmago nad Ježki iz Slovenj Gradca pa bi se tudi Beno z Gorenjem uvrstil v elitno ligo prvakov. Če bosta tam nasprotnika, ju bo v medsebojni tekmi najbrž nasmeh minil.

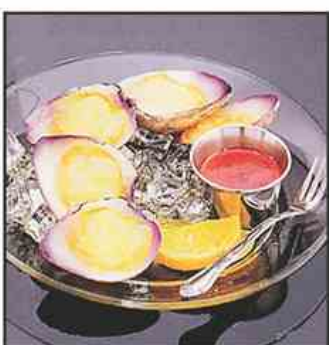
Šmarški vinogradniki so letos sodelovali na turističnem sejmu v Ljubljani, kjer so obiskovalcem ponudili v pokušino svojo rujno kapljico. Da so z njeno kakovostjo že bili v Evropi pred vstopom Slovenije, so jim pritrdili tudi vinski strokovnjaki. In na kakšen način so se uvrstili med dobre slovenske vinarje? Jože Kovačič (prvi z desne) in tajnik društva Peter Krajnc sta poskušala obiskovalcu, ki ju je povprašal po receptu povedati, da tudi v šmarško virštanjskem vinorodnem okolišju ni vse v rokah, ampak veliko tudi v glavah.

ZANIMIVO

Okužene školjke povzročajo zlatenico

Vsaka peta sredozemska školjka je po raziskavi nemškega Inštituta za tropske raziskave okužena s hepatitisom A.

Analize sredozemskih školjk na

območju južne Italije so pokazale, da je petina školjk okuženih, kar 40 odstotkov pa jih vsebuje sledove virusa hepatitisa A. Za vsako peto školjko velja, da je visoko kužna. Raziskovalci Inštituta za tropske raziskave iz Münchna so svoje podatke primerjali tudi z izsledki državnega zdravstvenega urada iz Rima.

"Na podlagi rezultatov smo dobili razlago, zakaj večino primerov hepatitisa A v Nemčiji zabeležimo po poletnih počitnicah," je povedal vodja inštituta prof. dr. Thomas Löscher. "Kot kaže, je večina teh primerov boleznih uvoženih." V študiji pregledane školjke izvirajo iz petih južnoitalijanskih regij. Po navedbah inštituta pa niso okužene le školjke iz Italije. Tudi druge raziskave so pokazale podobne izsledke za morske sadeže iz Grčije in Španije.

Ljubitelji školjk se lahko pred

okužbo jeter zaščitijo tako, da školjke pred uživanjem dobro prekuhajo. Temperature nad 70 stopinjami Celzija namreč uničijo povzročitelje zlatenice.

Čudežna krema, ki nas bo naredila mlade

Znanstveniki so predstavili čudežno kremo, ki naj bi ljudem preprečevala staranje, kar pomeni, da bi ljudje lahko bili vedno lepi, brez gubice in mladi.

Krema deluje na podlagi preprečevanja odmiranja posameznih celic v človeškem telesu.

Strokovnjaki so prepričani, da lahko krema poleg tega, da zadržuje proces staranja, pripelje tudi do številnih novih zdravil pri modernih boleznih, kot je na primer rak.

Dr. Madalena Tarsounas z Inštituta za raziskave raka je povedala: »To lahko pomeni, da se naša koža, organi oziroma prav vse v našem telesu ne bo prav nič staralo. Učinkovito smo ustavili uro in naredili naše celice nesmrtno.«

Pojasnila je, da je ključ do uspeha molekula, imenovana RAD51D. Zdravljenje, ki do sedaj na ljudeh še ni bilo preizkušeno, bo zelo preprosto, saj bo izvajano le z injekcijo.

Nič več umetnih zob

Dnevi pogostih zobnih protez bodo kmalu končani, za kar se bomo lahko zahvalili novi tehnologiji izvornih celic, s pomočjo katerih bodo ljudem zrastle novi, nadomestni zobje.

Znanstveniki so za napredovanje pri razvoju zob, s katerimi bi zapolnili luknje v ustih brez

umetnih zob, mostičkov ali sintetičnih vsadkov, razpisali nagrado 500.000 funtov (748.000 EUR). Tako se pri podjetju Odontis, ki so ga ustanovili na Univerzi King College v Londonu, nadejajo, da jim bo s svojimi uspehi, po uspešnih testiranjih na miših, uspelo tehniko kmalu preizkusiti tudi na ljudeh.

Tehnologija deluje na osnovi prilaganja izvornih celic, torej »glavnih celic«, ki jih je mogoče programirati v kakršno koli tkivo. Strokovnjaki v laboratorijih modificirajo izvorne celice in jih nato vsadijo nazaj v pacientove dlesni, kjer manjka zob.

Profesor Paul Sharpe, strokovnjak za genetske raziskave, upa, da

bo tehnika v dveh mesecih omogočila rast popolnega novega zoba. Pojasnil je, da so tehniko že uspešno testirali na miših, sedaj pa upajo, da bodo v prihodnjih dveh letih lahko pričeli s testiranjem na ljudeh. Da bo tehnika popolnoma odobrena za širšo javnost, pa lahko traja tudi do pet let.

Človeški robot je naredil prve korake

Mikroskopsko velik robot, ki hodi po dveh nogah in je narejen iz človeške DNK, je naredil prve korake.

Robot se imenuje Nanowalker in je nedvomno eden večjih dosežkov znanosti, saj so znanstveniki ugotovili, kako manipulirati z molekulami.

Robota so razvili raziskovalci z newyorške univerze, natančneje kemika Nadrian Seeman in William Sherman, ki sta tudi potrdila, da je robot uspešno naredil prve korake.

Mobilni mikroskopski roboti bodo potrebni, če bo nanotehnologija postala realna v prihodnosti. S pridom bi jih lahko uporabljali predvsem pri sestavljanju drugih nanoaparatur ter pri premikanju uporabnih molekul in atomov.

Slovinci o svojih spolnih navadah

V več kot petdesetih državah sveta proizvajalec kondomov Durex vsako leto organizira mednarodno raziskavo o spolnih navadah, v katero se bo letos prvi vključila tudi Slovenija. Vsi zainteresirani bodo lahko od ponedeljka dalje na spletni strani www.durex.com odgovarjali na vprašanja v zvezi s spolnimi navadami, uporabi kontracepcije itd. Cilji raziskave so, pridobiti podatke o spolnih navadah in o uporabi kontracepcije, poleg tega pa tudi izobrazevati o spolno prenosljivih boleznih ter o varni spolnosti.

Leta 2003 je pri raziskavi sodelovalo več kot 150.000 ljudi. Rezultati so pokazali na zaskrbljujoče dejstvo, da je kar 41 odstotkov sodelujočih pri raziskavi imelo nezaščitene spolne odnose z novimi partnerji v zadnjih 12 mesecih, več kot 44 odstotkov vprašanih pa je odgovorilo, da tudi z novim partnerjem ne bi zmeraj uporabili kondoma.

Sicer je raziskava razkrila, da imajo ljudje po svetu spolne odnose več kot 150-krat na leto, najbolj seksualno aktivni pa so Madžari, Bolgari in Rusi.

frkanje

levo & desno

Pod streho

Osrednjo velenjsko proslavo v počastitev vstopa Slovenije v Evropsko unijo so s Titovega trga prestavili v Rdečo dvorano. V tem je lahko tudi nekaj simbolike, da smo s to povezavo končno prišli na varno pod evropsko streho. In ne, kot še vedno trdijo nekateri, pod kap.

Umirajoči simbol

Čebele so že od nekdaj simbol slovenske pridnosti. Zadnji čas pa je pri nas tega simbola vse manj. Naših pridnih čebel je vse manj; zaradi pridnosti nekaterih pri škropljenju poljščin.

Vse je naše

Velenjska občina je manjša za 600 kvadratnih metrov. Nekaj zemljišča ob Gorenju je namreč prodala tej družbi. Svetniki so to prodajo požegnali na prvi seji, ko smo že bili v Evropi. Torej ni čudno, da je tudi cena v evrih.

Selitve

Veplas seli del proizvodnje iz Velenja, iz Velenja seli del proizvodnje tudi Fori. Pa ne zaradi pomanjkanja delovne sile, zaradi pomanjkanja primernih prostorov. Če se jih bo še veliko selilo, bo prostora dovolj!

Živalim prijazni

Velenje bo postalo živalim prijazna občina. Tudi tu naj bi dobili zavetišče za živali. Nekateri ljudje so spet »ljubosumni«, da se ji bo godilo slabše kot psom.

Dodatna vključitev

V Šmartnem ob Paki so v sistem kanalizacijskega omrežja vključili tudi podtalnico. Kot da bi bila ta že tudi tako onesnažena, da bi jo bilo treba speljati v čistilno napravo.

V slačilnici

V nogometu se včasih pomembnejše stvari kot na zelenem igrišču dogajajo v slačilnici!

Zamuda

Čeprav smo v vključitvi v EU stopili korak naprej, je pri nas bolj videti, kot da za vsaj en mesec zamujamo. Maja smo, a vreme je, kot bi bili v aprilu. Tako hladno je, da še nekateri živali, ki so zimo prespale, zamujajo! Tudi velenjski Ježek!

Sirene

Prejšnji teden so se v Velenju kar dvakrat oglasile sirene. Na srečo ni šlo za nikakršen resen alarm, le za nenapovedano gasilsko vajo. Tisti, ki nestrpno pričakujejo, kdaj bo v Velenju res kaj "izbruhnilo", so bili razočarani!

Gajin kotiček pospremil na pot tudi minister Kopač

V petek smo v velenjski knjižnici predstavili zbirko pogovorov o ekološkem ozaveščanju v Šaleški dolini Gajin kotiček – V njej so tudi zagotovila, da bodo najodgovornejši v tem okolju postavljali ohranjanje narave v ospredje

Mira Zakošek, Stane Vovk

V prisotnosti ministra za okolje, prostor in energetiko mag. Janeza Kopača, mnogih ustvarjal-

cev ekološke zgodovine Šaleške doline in drugih gostov smo v petek zvečer v velenjski knjižnici predstavili knjigo izpod peresa dr. Marte Svetine.

V knjigi so bopogovori s tistimi, ki so v preteklem obdobju za očiščenje Šaleške doline in za prenehanje njenega prekomernega onesnaževanja naredili naj-

več, obenem pa je bogat pogled v obdobje, ki ga z današnjega zornega kota, ko postaja skrb za trajnostni razvoj nekaj povsem samoumevnega, že težko razumemo. Ker pa napake tako pre- radi ponavljamo, je prav, da storimo vse, da jih čim težje pozabimo. Tako strnjena opozorila, zbrana v knjigi, nas bodo gotovo bolj opazno spremljala tudi naslednja obdobja. Tudi zato je knjiga sklenjena s pogledom v prihodnost, z zagotovitvijo najbolj odgovornih na tem območju, da bo njihova skrb za naravo ena od najpomembnejših nalog še naprej, saj bo le tako življenje v tej naši lepi dolini tudi mladim, ki stopajo za nami, prijazno in lepo.

Mestna občina Velenje je doslej že veliko naredila, da bi obogatila vedenje o sebi, tudi z izdajo različnih knjig. Ta je nov kamenček v mozaiku. Župan Srečko Meh je z ekologijo že dolgo povezan (preden je prevzel to dolžnost, se je z njo po-

klicno ukvarjal na Premogovniku), zdaj pa je eden tistih odgovornih, ki jo postavlja v ospredje. Tudi na predstavitvi je poudaril prednostne naloge, ki jih ima občina na tem področju. »Storili bomo vse, da bo naša dolina, ki je lepa in čista že danes, še lepša in še čistejša,« je poudaril in čestital avtorici dr. Marti Svetini. Izid knjige je pozdravil tudi minister mag. Janez Kopač, ki je poudaril njen pomen za vso Slovenijo, »saj se je ekološka zavest rojevala prav v tem okolju,« je poudaril, ob tem pa pohvalil tudi uredništvo Našega časa, ki je v času prebujanja ekološkega gibanja brez cenzure objavljalo za tiste čase »mnoge sporne ekološke vsebine.« Pravzaprav je bil ob prebiranju knjige, v kateri kot sogovornik tudi sam sodeluje, presenečen in tudi on je menil, da je z današnjega zornega kota vse videti veliko drugače. Če se vse to ne bi zgodilo, bi bilo danes marsikaj drugače, morda bi ostali brez premogovnika in termoelektrarne. Pohvalil je ekološka prizadevanja v tem okolju, ki so postala sestavni del razvojnih programov tako podjetij kot lokalnih skupnosti, Šaleški dolini pa napovedal uspešen nadaljnji razvoj. »Energetska giganta, ki sta pravzaprav neločljiva dvojčka, imata pomembno mesto v slovenski energetski strategiji,« je bil konkreten, zagotovil pa je tudi, da bodo storili vse, da bo dobil ta predel Slovenije čim prej boljšo cestno povezavo, ki je v planih že utemeljena. Prestavitev je obogatila mlada velenjska pianistka in pevka Sanja Mlinar, gostje pa so v prijetnem klepetu (tudi tisti, ki so bili pred leti na različnih bregovih) obujali spomine na razreševanje velikih težav. Ti so zdaj, ko so premagane, tudi lepi.

Priznanja ministrstva

Ministrstvo za okolje, prostor in energijo je ob tej priložnosti podelilo priznanja tistim, ki so v preteklosti za prebujanje ekološke zavesti v Šaleški dolini največ naredili. Dobili so jih: Vane Gošnik, Marija Šavor, krajani Zavoden, Peter Rezman, Anton De Costa, Marinka Obu in Bogomir Celeer.

Tudi minister Janez Kopač je z zanimanjem poslušal, kako je knjiga nastajala

Vesela svoje prve knjige

Pri nas je na žalost osveščenost države še premajhna

Marta, tole je tvoje prvo knjižno delo. Vse kar je zapisano seveda dobro poznaš, pogovore si vodila na Radiu Velenje, jih zapisala in jih verjetno še zelo velikokrat prebrala, a vse skupaj je ponavadi potem, ko je objavljeno v knjigi, videti povsem drugače. Si zadovoljna s knjigo?

»Seveda sem. Bilo je izredno veliko dela, poudariti moram, da skupnega, saj sama brez sogovornikov in urednice ne bi knjige nikoli naredila. Seveda sem se najprej temeljito pripravljala na pogovore, kar pomeni, da sem morala poiskati veliko informacij o ljudeh, s katerimi sem se kasneje pogovarjala, z vsemi od njih sem se pred pogovorom na radiu tudi osebno srečala. Ideja o knjigi je nastala dokaj hitro; že kar po nekaj pogovorih sem ugotovila, da gre za pomembna pričevanja, ki jih je potrebno ohraniti. Kajti zavedam se dejstva, da besede izginejo, črke pa ostanejo, in tudi življenje je minljivo. Vsekakor pa je rojevanje ekologije v Šaleški dolini pomembno zgodovinsko dogajanje, ki ga je smiselno zapisati in ohraniti pričevanja njegovih glavnih akterjev. Torej sem pogovore posneli, jaz pa sem jih kasneje prepisala, nato je sledila avtorizacija vseh zapisov, pa lektoriranje ... Vmes sva z mano dobili idejo, da bi moje sogovornike portretirali. Teks knjige sem prebrala vsaj dvajsetkrat, vendar sem delo opravljala z veseljem in mi ni bilo nikoli težko. Ko sedaj primem knjigo v roke, sem z njo izredno zadovoljna, tako oblikovno kot vsebinsko. Je pač moja prva knjiga in pravijo, da je to nekakšna prispevka z rojstvom otroka, torej so čustva tudi podobna. Knjiga je ekoloških barv, optimistična, z umet-

niško sliko Škalskega jezera na naslovnici, jezera, ki je danes eden najbolj zaželenih in obljubljenih krajev Velenčanov v njihovem prostem času.»

Verjetno je zbiranje tega gradiva spreminilo tudi tvoje poglede na okolje, četudi se z njimi profesionalno ukvarjaš, si namreč raziskovalka na Inštitutu za Ekološke raziskave Erico v Velenju.

»Ko se je v Šaleški dolini bil ekološki boj, sem bila odsotna, namreč takrat sem študirala v Ljubljani in sem se bolj malo zadrževala doma, tako da sem o dogajanjih izvedela le iz medijev. Prav zato so mi ti pogovori prinesli toliko novih informacij, dejstev in pogledov. Slednjih predvsem zato, ker sem k pogovoru vabila vse, ne glede na to, na kateri strani so bili leta 1987. To pomeni, da so bili in so si še sogovorniki ideološko zelo različni. V prvi vrsti je šlo za civilno iniciativo ljudi, ki so se upirali onesnaževanju samo zaradi svoje ekološke zavesti, na drugi strani pa strokovnjaki, ki so bili prav tako prebivalci Šaleške doline, vendar v službi energetike in so zato v takratni luči igrali v očeh ljudi negativno ekološko vlogo. Toda njihova ostra soočanja na okroglih mizah so po večletnih trenjih, ki so ves čas, še posebej pa na znamenitem ekološkem shodu novembra 1987, ko se je zbralo kar 15.000 protestnikov, nosila v sebi tudi politični naboj nasprotovanja takratni jugoslovanski oblasti, na koncu rodila sadove. Namreč, danes lahko ugotovimo, da je pepel ustrežno odlagan, Velenjsko jezero je oživelo, prav tako reka Paka, sanirane so ugreznine, vsaj tam, kjer je območje že umirjeno, postavljene so čistilne naprave na TEŠ, in še in še bi lahko našte-

vali. Danes je dolina svetel vzgled drugim industrijskim območjem v Sloveniji. Sicer si pa preberite knjigo sami in ugotovili boste, da vsebuje poleg zgodovinskih dogajanj in pogledov tudi obilico zanimivih podatkov, tudi čisto konkretnih okoljskih, takšnih, ki jih lahko uporabijo tudi dijaki ali študentje pri svojih seminarskih nalogah. Res je, da že od vsega začetka delujem na ekološkem področju, vendar sem s temi pogovori razširila svoj pogled in to me navdaja z veseljem, še posebej, če bodo to knjigo brali tudi drugi prebivalci Šaleške doline.»

Veliko potuješ, leto dni si bila tudi na Japonskem. Kako primerjaš skrb za okolje na tujem in pri nas v Šaleški dolini!

»Sposodila si bom pogled enega od mojih sogovornikov v knjigi, ki je dejal, da je potovanje v razviti svet potovanje v prihodnost. Nekako tako sem se počutila tudi sama, ko sem lansko leto odšla z družino za eno leto živeti v eno največjih, zagotovo pa najrazvitejših svetovnih velenemst, to je v Tokio. Primerjava je zagotovo težka, dejstvo pa je, da je tam tehnologija pred našo vsaj 10 let, če ne več. Najprej me je šokiralo potrošništvo. Pomeni, da nas v prihodnosti čaka porast potrošniške miselnosti in tudi ravnanja. Zgrozila sem se ob velikanskih trgovskih centrih, ki nudijo družinam nedeljski oddih. Vse je organizirano tako, da tja privabijo na milijone in milijone ljudi, ki tam upravljajo do onemoglosti. Potem domov prinesejo na tone in tone odpadne embalaže. Količine smeti so gromozanske. Vendar, ..., tukaj pa se začne drugačna

zgodba. Nastopi vloga države in izvršne oblasti, ki jo tamkajšnji ljudje slepo in brez prisile ubogajo. Namreč obstajajo zelo stroga pravila odlaganja odpadkov, ki zahtevajo ločeno zbiranje vsaj 15 različnih vrst odpadkov, seveda z zelo natančnimi navodili, kako se ti odpadki pripravijo in odložijo, kajti pomenijo vir novih surovin ali pa vir energije. Standardnih komunalnih odpadkov na Japonskem sploh ne poznajo. Pomeni, da je ekološka osveščenost naloga države, ne pa ljudi - ljudje se s tem sploh ne obremenjujejo. Pri nas je na žalost osveščenost države še premajhna za podobno ravnanje. Vendar pa Šaleška dolina v slovenskem merilu spada med območja z zelo visoko ekološko zavestjo in tudi ravnanjem. Pri tem bi želela dodati še svoj komentar na razne ekološke projekte, ki so včasih v javnosti dokaj negativno sprejeti zaradi lobiranja. Važno je, da prihaja do sprememb na bolje, tudi če rešitve v tistem trenutku niso idealne.»

Ko si se pred slabim letom vrnila

gre samo za izmenjavo znanja in izkušenj temveč tudi za kulturno izmenjavo in promocijo Slovenije. Nemalo sem bila namreč presenečena, ko sem ugotovila, da na Japonskem nihče ne pozna Slovenije. Smo pač premajhna in premlada država. Zato sem sedaj vesela, da sem postala tudi uradno Evropejka, kajti Evropejci so v Aziji sinonim za zibelko sodobne kulture in razvoja znanosti in tehnologije. Pomeni, da smo v njihovih očeh visoko cenjeni.»

Poleg strokovnega dela si tudi politično aktivna, si tudi na listi LDS za evropske poslance. Kaj te pravzaprav bolj mami, politika ali strokovnost, kje se vidiš v prihodnje?

»Svoje mesto vidim zgolj na strokovnem področju, kajti menim, da je politična pot manj zanesljiva. Politika je zame le ena od številnih aktivnosti, ki me zaposlujejo in družijo z drugimi ljudmi. Resnično še nisem nikoli in nikomur razlagala vzroka, da zakaj sem se odločila za Liberalno demokracijo Slovenije. Enostavno povedano: dr. Drnovšek je na enem od kongresov precej let nazaj pozval ženske, predvsem tiste strokovne, da se vključijo v politiko, saj je politika še vedno moška domena. Ker mi je bil Janez Drnovšek vedno svetel vzgled, sem se odzvala. Seveda to ni pomenilo nobene spremembe v mojem življenju, le to, da sem se opredelila. Še vedno delam predvsem strokovno in po svoji vesti. Res sem kandidatka za evropski parlament, vendar brez realnih možnosti, saj bodo na vrh liste postavili le javnosti znana imena. Priznam pa, da sem imela zelo resne pomisleke, preden sem privolila v kandidaturu, saj bi ob morebitni postavitvi mojega imena med prvih sedem to bistveno spremenilo moje življenje oz. predvsem moje delo. Toda, če bi bilo potrebno, bi se pač po svojih močeh trudila za Slovence v Bruslju.»

Navdušili v Belgiji

Prejšnji tork se je iz belgijskega Neerpelta vrnil mladinski pevski zbor glasbene šole Frana Koruna Koželjskega Velenje pod vodstvom Matjaža Vehovca z razveseljivo novico. Na dan vstopa Slovenije v Evropsko unijo so na prestižnem tekmovanju osvojili prvo nagrado.

Mladi pevci so se konec aprila podali v belgijski Neerpelt, na sever pokrajine Limburg, da bi sodelovali na evropskem mladinskem glasbenem festivalu (European Music Festival for Young People). Gre za ogromen festival, ki vsako leto okoli prvega maja združi okoli štiri tisoč mladih iz vse Evrope. Letos je bil organiziran že 52. Izvrstno organizirana prireditev je bila sestavljena iz tekmovanj v različnih kategorijah (na njih je letos sodelovalo 86 zborov iz vse Evrope), workshopov, večernih koncertov in drugih spremljajočih dogodkov (promenade, poulična dogajanja, raznovrstne zabave).

Velik poudarek letošnjega festivala je bil na širitvi Evropske unije in Beethovnova Oda radosti »Alle Menschen werden Brüder« je stalno spremljala dogajanje. Fe-

stival je bil izvrstno organiziran predvsem s pomočjo samih prebivalcev Neerpelta, ki so nesebično, vsak po svojih močeh prostovoljno pomagali pri organizaciji (od upokoencev do najmlajših otrok), in zdelo se je, da je za festival živelo celo mesto. Kot tak predstavlja festival gotovo zgled našim snovalcem podobnih prireditev.

Naš mladinski pevski zbor, sestavljen iz 45 mladih pevcev in pevec, je tako ravno na 1. maj nastopil v tekmovalnem delu v najtežji (D) kategoriji za mladinske zbo-

re in dosegel prvo nagrado. Strokovno komisijo so še posebno navdušili z izvedbo obvezne skladbe Chicken Pok sodobnega belgijskega skladatelja Alaina Craensa (njihov nastop je prišel poslušati tudi sam skladatelj in izrazil iskrene čestitke). Zbor sta izvrstno spremljala pianistka Jelka Hrovat in harfist Dalibor Bernatovič. Po dopolnjenem tekmovalnem delu je popoldan sledil nepozaben pevski spreved skozi celo mesto Neerpelt, temu pa je sledila svečana razglasitev rezultatov, ki je bila za-

Festivalna parada

Pred mestno hišo

snošana s posebnim šarmom in dovršeno očarljivostjo: od zanimivih predstavitev vseh zborov in držav, nestrpnega čakanja rezultatov do spektakularnega nošenja zastav in petja himn.

Pevski zbor, ki je bil nastanjen v pravilni počitniški vasi ob modrem jezeru, je naslednji dan, v nedeljo, 2. maja, čakalo še sodelovanje pri nedeljski maši v osrednji mestni cer-

kvi (St. Nikolaaskerk), kjer so izvajali ciklus skladb Benjamina Brittna z naslovom A Ceremony of Carols.

Mladinski pevski zbor deluje šele slabe tri leta, pa že preseneča z odličnimi rezultati. Letošnje leto sta tako posebno zaznamovala dva dogodka. V začetku aprila so na državni, 19. reviji otroških in mladinskih pevskih zborov v Zagorju ob Savi, osvojili zlato plake-

to in posebno priznanje za najboljši mladinski pevski zbor. Krona letošnjega dela pa je gotovo obisk belgijskega Neerpelta in uspešno sodelovanje na prestižnem pevskem festivalu z dolgoletno tradicijo. Vtise s tega gostovanja bodo mladi pevci predstavili na posebnem koncertu 17. maja v velenjski glasbeni šoli.

■ Urška Šrnelc

Pevski zbor centra v Franciji

Koncerti ob širitvi v treh državah Evropske unije

Da je mesto Velenje odprto v svet, pričajo med drugim tudi številna vabila, ki smo jih prejeli v pričakovanju širitve Evropske unije. Tako so pevci Šolskega centra Velenje, poleg tega da so sodelovali na sobotni občinski proslavi ob dnevu Evrope v Rdeči dvorani, v preteklem tednu zapeli v pozdrav Sloveniji kar dvakrat še v tujini – 2. maja v francoskem pobratenem mestu Vienne, 8. maja pa v bližnjem avstrijskem Deutschlandsbergu.

Koncert v cerkvi Sainte Colombe v mestu Vienne v Franciji je izzvenel še posebej slavnostno. Colombe v francoščini pomeni "golobica", ta pa v krščanski ikonografiji predstavlja Svetega Druha, zavetnika prevajalcev, brez katerih, čeprav pogosto nevidnih, združevanje in prijateljevanje narodov mnogojezične Evrope ne bi bilo mogoče. Slavnostni govorniki - predsednik komiteja za iz-

menjave Christoph Woike, župan in poslanec mesta Vienne Jacques Remiller, ki je tudi član francoske parlamentarne skupine za prijateljstvo med Francijo in Slovenijo, in seveda svetnik Jean-François Merle, vneti zagovornik prijateljstva z Velenjem, so vsi po vrsti poudarjali pionirsko vlogo Velenja in Vienna pri navezovanju stikov med Slovenijo in Francijo. Mesti sta namreč pobrateni že od leta 1973. Številni poslušalci, ki so napolnili cerkev, so navdušeno pozdravili naše mlade pevce. Mnogi od njih so prišli, ker so nekoč že obiskali Velenje in ker imajo radi Slovenijo. Za to priložnost je dirigentka Danica Pirečnik poleg običajnega programa, ki se je pričel s slovensko himno, naštudiral še evropsko – Beethovnova Odo radosti v slovenskem jeziku, ki so jo, tako kot mnoge druge pesmi, morali na željo poslušalcev velikokrat ponavljati. Koncert sta v francoskem jeziku povezovali dijakinja 4. letnika.

Neformalni del obiska je vključeval ogled mesta in muzeja, piknik v naravi in druženje z učenci nekaterih šol. Vajeni modernih betonskih zgradb so si Velenjčani z zanimanjem ogledali to starodavno mesto ob reki Rhôni, z mnogimi ostanki iz cvetočega obdobja rimske kolonizacije in s strnjanim srednjeveškim jedrom. S petjem so privabili na dvorišče štiristo let stare nekoč jezuitske šole Collège Ponsard množico šolarjev. Ti so sprva plaho in od daleč opazovali malce starejše slovenske vrstnike, počasi pa so se spostili in se jim približali, ploskali in vzklkali v ritmu glasbe. Z dirigentom in zborom te šole so nato naši pevci skupno vadili košček latinske maše v spomin na žrtve s Kosova, ki jo je jaz-

Pesem za župana Vienne pred mestno hišo

zovski skladatelj Jenkins napisal posebej zanje ter za zbor in orkester iz Lyona.

Druga skupina pevcev, s katerimi so se srečali naši zborovci, je bila še mlajša. Zbora, ki bi po starosti odgovarjal naši dijakom, namreč v Vienni na žalost nimajo, pa tudi zbor tamkajšnje šole Robin, s katerim je naš zbor imel izmenjavo pred leti, ne obstaja več.

Vendar je treba poudariti, da so bila vsa srečanja z francoskimi šolarji zelo pristrčna. Francoskim otrokom so naši pevci pomenili prave idole, poskušali so si celo zapomniti slovenske besede in stavke, da bi jim lahko izrazili svoje simpatije in jih prosili za avtograme in naslove.

Posebej moramo omeniti še odraslo folklorno skupino

Ma?anches, ki je v slovo in v zahvalo za prijaznost, ki so je bili deležni ob svojih večkratnih obiskih Velenja in prijateljevanju s Koledo, počastila naše pevce s svojim plesnim nastopom, pripravili pa so jim tudi imenitne pojedine s pravimi francoskimi specialitetami. Poslovili smo se v upanju, da se kmalu spet srečamo.

■ S.K.

Maturantski izlet po 20 letih

Na 15. obletnici mature smo dijaki bivšega 4.TS sklenili, da bomo 20. obletnico obeležili malo drugače. Odpravili naj bi se po poti našega maturantskega izleta. In kdo bi si mislil. Beseda je meso postala.

Takrat smo dijaki in učitelji 4. letnika strojnih tehnikov Šolskega centra Velenje organizirali 10-dnevni maturantski izlet po bivši Jugoslaviji. Znatno del poti je potekal po prostoru Črne Gore. Mi pa ne bi bili mi, če ne bi želeli dodati nekaj več in smo v okviru te ponovitve uradno predali programsko opremo.

Kako je do tega sploh prišlo?

Na donatorski konferenci v Cetinju, ki se jo je v imenu ministrstva za šolstvo, znanost in šport 24. januarja letos udeležil direktor Šolskega centra Velenje Ivan Kotnik, je nastala ideja o donaciji programske opreme za poklicno in strokovno šolstvo Črne Gore in učitelj iz Šolskega centra Ve-

lenje Karli Juhart. Podjetje PIA bo s svojimi strokovnjaki in s pomočjo učiteljev obstoječo programsko opremo prilagodilo za uporabo v Črni Gori skladno z učnimi načrti črnogorskega poklicnega in strokovnega šolstva. Vrednost donirane programske opreme je 3.000.000,00 SIT.

Da smo omenjene načrte lažje izpeljali in prilagojeno programsko opremo tudi uradno predali na ponovljenem maturantskem izletu, so nam izdatno pomagali tudi sponzorji in donatorji.

Res nam je ratalo. Štiri dni smeha in obujanja spominov. Otvoritev rafting sezone na Tari. V čas naših srednješolskih dni smo popeljali še naše žene, ki so nam že dale vedeti, da našega druženja ob 30 letnici ne bodo zamudile. Kaj spet izjemnega si bomo domislili za takrat?

■ Aleš Pušnik

Je še v Sloveniji kje kdo tak?

TV SPORED

ČETRTEK, 13. maja

Table of TV programs for Thursday, May 13th, including channels like SLOVENIJA 1 and SLOVENIJA 2, and times from 06:00 to 22:55.

Table of TV programs for Thursday, May 13th, continuing from the previous block, including channels like SLOVENIJA 1 and SLOVENIJA 2, and times from 07:55 to 22:55.

Table of TV programs for Thursday, May 13th, continuing from the previous block, including channels like SLOVENIJA 1 and SLOVENIJA 2, and times from 09:00 to 22:55.

PETEK, 14. maja

Table of TV programs for Friday, May 14th, including channels like SLOVENIJA 1 and SLOVENIJA 2, and times from 06:00 to 22:55.

Table of TV programs for Friday, May 14th, continuing from the previous block, including channels like SLOVENIJA 1 and SLOVENIJA 2, and times from 07:25 to 22:55.

Table of TV programs for Friday, May 14th, continuing from the previous block, including channels like SLOVENIJA 1 and SLOVENIJA 2, and times from 09:00 to 23:00.

SOBOTA, 15. maja

Table of TV programs for Saturday, May 15th, including channels like SLOVENIJA 1 and SLOVENIJA 2, and times from 06:00 to 22:55.

Table of TV programs for Saturday, May 15th, continuing from the previous block, including channels like SLOVENIJA 1 and SLOVENIJA 2, and times from 07:30 to 22:55.

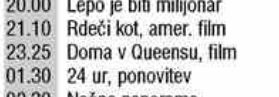

Table of TV programs for Saturday, May 15th, continuing from the previous block, including channels like SLOVENIJA 1 and SLOVENIJA 2, and times from 09:00 to 22:40.

NEDELJA, 16. maja

Table of TV programs for Sunday, May 16th, including channels like SLOVENIJA 1 and SLOVENIJA 2, and times from 07:05 to 22:55.

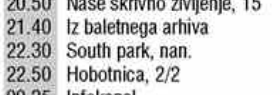

Table of TV programs for Sunday, May 16th, continuing from the previous block, including channels like SLOVENIJA 1 and SLOVENIJA 2, and times from 07:30 to 22:55.

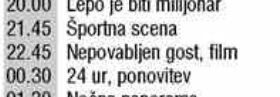

Table of TV programs for Sunday, May 16th, continuing from the previous block, including channels like SLOVENIJA 1 and SLOVENIJA 2, and times from 09:00 to 21:10.

PONEDELJEK, 17. maja

Table of TV programs for Monday, May 17th, including channels like SLOVENIJA 1 and SLOVENIJA 2, and times from 06:10 to 22:55.

Table of TV programs for Monday, May 17th, continuing from the previous block, including channels like SLOVENIJA 1 and SLOVENIJA 2, and times from 07:55 to 22:55.

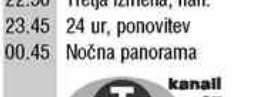

Table of TV programs for Monday, May 17th, continuing from the previous block, including channels like SLOVENIJA 1 and SLOVENIJA 2, and times from 09:00 to 23:35.

TOREK, 18. maja

Table of TV programs for Tuesday, May 18th, including channels like SLOVENIJA 1 and SLOVENIJA 2, and times from 06:00 to 22:55.

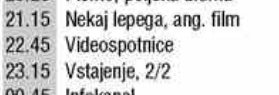

Table of TV programs for Tuesday, May 18th, continuing from the previous block, including channels like SLOVENIJA 1 and SLOVENIJA 2, and times from 07:55 to 22:55.

Table of TV programs for Tuesday, May 18th, continuing from the previous block, including channels like SLOVENIJA 1 and SLOVENIJA 2, and times from 09:00 to 23:15.

SREDA, 19. maja

Table of TV programs for Wednesday, May 19th, including channels like SLOVENIJA 1 and SLOVENIJA 2, and times from 06:00 to 22:55.

Table of TV programs for Wednesday, May 19th, continuing from the previous block, including channels like SLOVENIJA 1 and SLOVENIJA 2, and times from 07:55 to 22:55.

Table of TV programs for Wednesday, May 19th, continuing from the previous block, including channels like SLOVENIJA 1 and SLOVENIJA 2, and times from 09:00 to 23:30.

Nagradna križanka Avto Igor

SESTAVIL PEPINO	BRITAN. UMRLA PRINCESA, ROJENA SPENCER	JAVNO ZBRAN- JE PODAT- KOV	PRISTAN. NA NORVEŠ- KEM	NASLOV SEVERNO- AFRIŠKIH PLEMEN. POGLAV.	NAZIV	SLANO JEZERO V TIBETU, KITAJSKA
AMERIŠKI REŽISER- JULES			S			
PRIJET- NOST, DOMAČ- NOST			T			
GRŠKI JUNAK			A			
KOŽNA TVORBA BESALCEV			V		IGRAČA V OBLIKU LUTKE, CAPLIJAČ	NEKDANJI ČEŠKI SMUČAR, SKAKALEC PAVEL
			A	CHARLES PIERCE	MESTO NA POLJSKEM	
AMERIŠKI SMUČAR. CENTER V KOLORADU	RASTLINA Z OKROG. PLODOVI, PASJA KAMILICA	PLOŠČA (NAR. POG.) BRITANSKI KOMIK- DAVID				
TIP AUTOMOB. ZNAMKE OPEL			T	AMERIŠKI FOTOGRAF (ADAM) SLAPU PODOBNA DŽBT. STENA	A	N
IGLASTO DREVO			R	MAKEDONSKI REŽISER- BRANKO JAMBRO VERZ, ENAJSTEREC	G	S
ZVIT, PREBRIS, ČLOVEK (KNJIŽ.)			E		E	E
AVSTRIL- SKA SMUČAR- ELFI			E	KARTE ZA NAPROVDV. USODE REKA V ŠVICI	R	L
NIKALNI- CA		INDUSKA ZVEZNA GRZAVA RIMSKO PEŠNIK- TITUS		PREŠER- NOVA, PEŠEM PTIČ IZ REDA LUED		
GROBO OKDELJANA DESKA KRALJEVIČ IZ MAHAB- HARATE				AMERIŠKA IGRALJA (DEREK) ČASOVNI TERMIN	VALENTIN OMAN ATA (NAR.)	
TENKA MORSKA ŽIVAL				KRAJ PRI MARIBORU MURSKA SOBOTA	R	A
INSTRUM. ZA MERJ. SONČNEGA SEVANJA					Č	E
MESTO V AVSTRILJI, NA MEJI S ČEŠKO	L	A	A	BREZZA- KONJE		

AVTO IGOR, d.o.o.
 Črnova 33 a, Velenje
 Tel.: 898-69-30, 898-69-36
 Del. čas: vsak dan od 8. do 17. ure, sobota od 8. do 12. ure!
 - PRODAJA IN SERVIS
 VOZIL PEUGEOT
 - PRODAJA RABLJENIH VOZIL
 - VULKANIZERSTVO
 - VTOPRALNICA
 - AVTOKLEPARSTVO
 - AVTOLIČARSTVO

Ne izgubljajte časa! Do 15. maja vam pri nakupu novega osebnega vozila Peugeot nudimo posebne akcijske cene ali pa si lahko izberete dodatno opremo v vrednosti, ki je odvisna od modela vozila. Bogata izbira modelov, privlačna ponudba in ugodne oblike financiranja vam omogočajo veliko možnosti za zares optimalen nakup. Zato poskrbite, da boste imeli dovolj časa za premislek, saj vam pri Peugeotu v času akcije jamčimo nespremenjene cene.
 Rešitve križanke pošljite najkasneje do 24.5. na naslov: Naš čas, d.o.o. Kidričeva 2 a, 3320 Velenje, s pripisom AVTO IGOR. Izžrebali bomo tri nagrade: tri praktične nagrade iz butika Peugeot.

RADIO VELENJE

ČETRTEK, 13. maja: 6.00 Dobro jutro; 6.30 Poročila; 6.45 Na današnji dan; 7.00 Horoskop; 7.15 Cestne informacije - poročilo; Avto moto zveze Slovenije; 7.30 Poročila; 8.00 Policijski nasveti; 8.30 Poročila; **9.00 Zanimivosti in vedeževanje;** 9.30 Poročila; 10.00 Na svidenje; 14.00 Pozdrav; 14.30 Poročila; 15.00 Aktualno; 15.30 Poročila; 16.00 Kdaj, kje, kaj; 16.30 Poročila; 17.00 Zdravniški nasveti; 18.00 Kvazi kviz; 19.00 Na svidenje.

PETEK, 14. maja: 6.00 Pozdrav; 6.30 Poročila; 6.45 Na današnji dan; 7.00 Horoskop; 7.15 Poročilo Avto moto zveze Slovenije; 7.30 Poročila; 8.00 Zanimivosti; 9.30 Poročila; 10.00 Na svidenje; 14.00 Pozdrav; 14.30 Poročila; 15.00 Aktualno; 15.30 Poročila; 16.00 Kdaj, kje, kaj; 16.30 Poročila; **17.00 Glasbene novice;** 18.00 Mladinski bum; 19.00 Na svidenje.

SOBOTA, 15. maja: 6.00 Dobro jutro; 6.30 Poročila; 6.45 Na današnji dan; 7.00 Horoskop; 7.15 Cestne informacije - poročilo Avto moto zveze Slovenije; 7.30 Poročila; **8.00 Polepsajmo si sobotno jutro;** 8.30 Poročila; **9.00 Zanimivosti;** 9.30 Poročila; **Izbor pesmi tedna;** 10.00 Na svidenje; 14.00 Pozdrav; 14.30 Poročila; **15.00 Aktualno;** 15.30 Poročila; 16.00 Kdaj, kje, kaj; 16.30 V imenu Sove; 17.30 Rock šok; 19.00 Na svidenje.

NEDELJA, 16. maja: 6.00 Dobro jutro; 6.30 Poročila; 6.45 Na današnji dan; 7.00 Horoskop; 7.15 Cestne informacije - poročilo Avto moto zveze Slovenije; **8.00 Duhovna iskanja;** 8.30 Poročila; 9.00 Kdaj, kje, kaj; 9.30 Poročila; 10.00 Na svidenje; 14.00 Pozdrav; I. blok čestitk; 14.45 EPP; 15.00 II. blok čestitk; 17.30 Minute z domačimi ansambli; 18.30 Poročila; 19.00 Na svidenje.

PONEDELJEK, 17. maja: 6.00 Dobro jutro; 6.30 Poročila; 6.45 Na današnji dan; 7.00 Horoskop; 7.15 Cestne informacije - poročilo Avto moto zveze Slovenije; 7.30 Poročila; 8.00 Zanimivosti; 8.30 Poročila; 9.30 Poročila; 10.00 Na svidenje; 14.00 Pozdrav; 14.30 Poročila; **15.00 Aktualno;** 15.30 Poročila; 16.00 Kdaj, kje, kaj; 16.30 Poročila; **17.00 Ponedeljkov šport;** 18.30 Poročila; 19.00 Na svidenje.

TOREK, 18. maja: 6.00 Dobro jutro; 6.30 Poročila; 7.00 Horoskop; 7.15 Cestne informacije Avto moto zveze Slovenije; 7.30 Poročila; **8.00 Radijski džubok;** 8.30 Poročila; 9.00 Kmetijski nasveti; 9.30 Poročila; 10.00 Na svidenje; 14.00 Pozdrav; 14.30 Poročila; 15.00 Aktualno; 15.30 Poročila; 16.00 Kdaj, kje, kaj; 17.00 Naši kraji in ljudje; 18.30 Poročila; 18.00 Povejte na glas; 19.00 Na svidenje.

SREDA, 19. maja: 6.00 Dobro jutro; 6.30 Poročila; 7.00 Horoskop; 7.15 Cestne informacije Avto moto zveze Slovenije; 7.30 Poročila; **8.00 Težava je vaša, rešitev je naša;** 9.30 Poročila; 10.00 Na svidenje; 14.00 Pozdrav; 14.30 Poročila; 15.00 Aktualno; 15.30 Poročila; 16.00 Kdaj, kje, kaj; 17.00 Vi in mi; 18.00 Predstavljamo dejavnost učencev osnovnih šol; 18.30 Poročila; 19.00 Na svidenje.

Vesolje v maju!

Pomlad na Planetu Tuš Celje
Od 1. 5. do 31. 5. 2004

Pomlad na Planetu Tuš Celje - od 1. 5. do 31. 5. 2004

KOLEDAR PRIREDITEV

v četrtek, 13. 5. ob 18. uri Nagradno žrebanje Otroška glasbena animacija MOJ MEDVEDEK JAKA	sob. 15. 5. med 10. in 19. uro Šahovski dvoboj SLOVENIJA - HRVAŠKA	v soboto, 22. 5. med 10. in 19. uro SPREten KOLESAR, SPREtena KOLESARKA
pet. 14. 5. med 16. in 19. uro Odprto mladinsko šahovsko prvenstvo za pokal TUŠ	v četrtek, 20. 5. ob 18. uri SPOZNAJMO DOBROTE KRASA Nagradno žrebanje s podjetjem KRAS in POLONO FURLAN	v četrtek, 27. 5. ob 18. uri KORAJŽA VELJA

OTROŠKE USTVARJALNE DELAVNICE v otroškem kotičku vsak petek, med 16. in 19. uro
 vsako soboto, med 9. in 12. uro ter med 16. in 19. uro

VARSTVO V IGRALNICI vsak dan v tednu

www.planet-tus.com
 Kjer so zvezde doma

NUMERO UNO

Robert Kukovec s.p.
 Milnska ulica 22
 Maribor

KREDITI!!!

Do 6 let, za vse zaposlene in upokojenke (01, 09), možnost obremenitve dohodka preko tretjine. Star kredit ni ovira.

Tel.: 02/ 252-48-26
 041/ 750-560

moj radio

107 MHz FM

gsm-sms: 041/37 11 11 & www.mojradio.com

GARANT

GARANT d.d. Polzela
 Industrijska prodajalna Polzela
 tel.: 03/ 703 71 30, 703 71 31

Delovni čas prodajalne: pon-pet od 8. - 18. ure, sob od 8. - 12. ure
 Informacije na telefon: 03/ 70 37 130, 03/ 70 37 131
 E-mail: info@garant.si, spletna stran: www.garant.si

Nudimo pohištvo za opremo: spalnica, dnevni sob, otroških in mladinskih sob, predsob, omare v različnih barvah, kosovno pohištvo, kuhinje, računalniške in pisalne mize.

EVROPSKA AKCIJSKA PRODAJA POHIŠTVA

v Industrijski prodajalni GARANT od 3. do 31. maja

- Ugodne cene kuhinj PAMELA s prevozom in montažo
- Regali G-2000 bukev - 25% popust
- Elementi otroške sobe TWIN - 25% popust
- Kosovno pohištvo 1. generacije (pisalne mize, klubske mize, omare za čevlje, video omare) - 25% popust
- Spalnice KAJA (bukev, češnja) - izjemno ugodna cena in montaža

Ob zaključku akcije, žrebanje 30 lepih nagrad!

POHIŠTVO GARANT - POHIŠTVO ZA VAŠ DOM!

Svečanost ob dnevu zmage

Topolšica, 8. maja – V soboto zvečer so v Topolšici, ob 59-letnici podpisa kapitulacije in krajevnem prazniku, pripravili svečanost, ki se jo je, kljub hladnemu vremenu udeležilo zelo veliko ljudi. Toplo je postalo, ko so se začel program, s katerim so številni nastopajoči gredli dlanj. Slovesnost do družno pripravili Krajevna skupnost Topolšica,

krajevna društva in Območna organizacija ZZB Velenje. »Zgodovinarji trdijo, da je bil podpis kapitulacije, tukaj v Topolšici, najpomembnejši dogodek druge svetovne vojne, ki se je odigral na slovenskih tleh,« je med drugim dejal šoštanjski župan in poslanec državnega zbora **Milan Kopušar**, ki je naprej pozdravil prisotne in čestital krajkam in

krajanom Topolšice ob prazniku. Slavnostni govornik je bil minister za šolstvo in šport **dr. Slavko Gaber**. Tudi on je obudil v spominu 9. maj leta 1945 in konec druge svetovne vojne. V svojem govoru pa se je dotaknil tudi nove prelomnice, vstopa Slovenije v Evropsko unijo. Slovenija je v času ogromnih priložnosti, a tudi, kot je dejal, resnih nevarnosti. »Slovenija si v Evropi postavlja visoke cilje. Pričakovanja, ki jih gojimo, pa bomo izpeljali samo, če bomo pripravljeni vsi, vsak po svojih močeh, prispevati k uresničevanju teh pričakovanj.« **Bojan Kontič**, predsednik Območne organizacije ZZB Velenje in poslanec državnega zbora je bil vesel množice, ki je prišla na svečanost. »Vaša prisotnost pomeni,« je rekel, »odločen ne tistim, ki želijo spreminjati našo zgodovino.« Med zbranimi je posebej pozdravil v Topolšici vedno rado videna gosta, **Ivana in**

Slavnostni govornik je bil tudi minister dr. Slavko Gaber (prvi z desne)

Pripravili so zanimiv kulturni program

Lojzeta Dolničarja.

Kres, ki ga v Topolšici prižgejo vsako leto, tokrat ni gorel tako, kot so si tisti, ki so ga skrbno pripravili, zamislili. Dež in vlaga sta naredila svoje, vseeno pa je bilo v Topolšici v soboto zvečer mnogim toplo.

■ **Milena Krstič – Planinc**
foto: Stare Vovk

Bele rože, zelena in vijolična cvetača

Agronom **Simon Ogrizek** je svoje življenje zapisal rožam in zelenju. Svoje znanje nenehno obnavlja in nadgrajuje, v velenjskem PUP-u je zaposlen kot tehnični vodja poslovne enote Vrtnarstvo. Vsa leta je eden vidnejših sode-

to po 15. maju.

Tudi okolico hiš, parke, urejamo sedaj, v tistih redkih dneh, ko ne dežuje. Zato me je zanimalo, ali je že prepozno, da posadimo, recimo, novo magnolijo? "Ni. Paziti pa moramo, da bo rastlina imela dovolj vlage, sploh, če bo že kmalu nastopilo sušno obdobje. Nikakor nismo prepozni za rastline za gojeno rastlinsko grudo, saj jih s presajanjem ne zmotimo. Tudi kupimo jih v loncu. Zato jih lahko sadimo v katerem koli letnem času, razen, ko so tla zmrznjena." Zanimivo je, da se pri grmovnicah v modo vračajo stare (nove) slovenske rastline. "V modi so španski bezgi, različne vrste trav, dišeče rastline kot so vrtnice, hortenzije... Pravzaprav lahko rečem, da je modno vse tisto, kar je raslo že na vrtovih naših babic, vzgojili pa smo nove barve in tudi sorte teh rastlin in jih še izboljšali," pravi Simon.

Simon Ogrizek

Tudi letos so Šalečani v njihovem vrtnem centru in na cvetličnem sejmu največ izbirali kvalitetnejše lončnice, ki so sicer dražje, a tudi lepe in pašejo k njihovim domovom. "Najbolj trpežne so lončnice, ki imajo bolj mesnate liste in dobro raščeno koreninsko grudo. Zelo pomembna je lega, saj ne moremo dati rastline, ki ima rada sonce, v senco. Tam bo propadla. Zemlja, v katero sadimo lončnice, je zelo pomembna. Če rastlini nudimo dobre pogoje za rast, se bo dobro razvijala. Če je le mogoče, izberimo substrat, ki je namenjen točno določenim rožam. Če uporabljamo domačo zemljo, pa je treba poskrbeti, da se zemlja prej razkuži," priporoča naš sogovornik.

Kar se novih vrtnin tiče, so na PUP-u letos vzgojili tudi paradiznike, ki zrastejo do 3 metre visoko in bojda odlično rodijo, pa še zelo odporni so na bolezni. "Vzgojili smo veliko hibridnih vrst zelenjave, ki imajo že gensko pogojeno dobro odpornost na bolezni in škodljivce, dajejo pa tudi boljše pridelke. Ponujamo različne vrste kapusnic, tudi zeleno in vijolično cvetačo. Med novimi vrstami paradiznika je kar nekaj novih, kar velja tudi za papriko, melancane in artičoke. Zanimivo je, da lahko pol okrasno zelenjavo gojimo tudi na balkonu, če vrta nimamo. Mislim, da tudi tu ni dobro hiteti. Naši predniki se niso motili, ko so sadili po 15. maju. Zato je za vse to še čas." Ja, letos bomo mnogi upoštevali ta nasvet tudi zato, ker je vreme samo poskrbelo, da še nismo opravili vseh spomladanskih del na vrtu in okolici hiše. Ali je bilo to dobro, bomo vedeli šdele čez nekaj časa.

■ **Bojana Špegel**

Velenje v cvetju

Velenje – Sobotno jutro je bilo temačno in deževno. Kljub temu so organizatorji letošnjega cvetličnega sejma že od zgodnjih jutranjih ur postavljali stojnice in z upanjem, da se bo vendarle razjasnilo, gledali v nebo. Bili so uslišani. Malo po 8. uri je dež ponehal, že kmalu pa se je pokazalo tudi sonce. In čeprav je zjutraj sodelovanje odpovedalo kar nekaj razstavljalcev, sploh tistih, ki bi jim vlaga in mokrota lahko pokvarila blago, so pozneje prišli vsi in do konca napolnili stojnice.

Razstavno – prodajni sejem cvetja, izdelkov domače in umetnostne obrti ter kmečkih dobrot je letos v celoti uspel. Cvetlični sejem že nekaj let ob pomoči številnih društev in organizacij iz Velenja pripravljata Turistično-informacijski center Mestne občine Velenje (TIC) in velenjsko turistično društvo. Prav od prvega sejma so z njimi Šaleški likovniki, ki ustvarjajo sredi stojnic, svoja likovna dela pa potem tudi razstavijo ali pa podarijo v humanitarne namene. Letos nastala dela so popoldne razstavili v Kulturnici. Letos so na pobudo članice Društva Šaleških likovnikov, županove žene Viktorije Meh, pripravili tudi tiho držabo čudovitih cvetličnih aranžmajev, ki ji je v barvah

evropske unije – rumeni in modri – izdeloval vodilni slovenski florist, zaposlen na PUP-u, Primož Gril. Ta bo letos jeseni Slovenijo zastopal tudi na evropskem tekmovanju floristov. Izkupiček od prodaje bodo namenili za letovanje otrok iz socialno ogroženih družin. Aranžmaji so hitro dobivali nove lastnike, s prodajo pa so zbrali okoli 140 tisoč SIT. Denar bodo nakazali MZPM Velenje, kjer bodo poskrbeli, da bodo počitnice ob morju užili otroci, ki to najbolj potrebujejo in ki jim doma to težko omogočijo. Lepa gesta, ni kaj! Na več kot 30 stojnicah so raz-

stavljalci in prodajalci ponujali lončnice, balkonsko cvetje, grmovnice, sadike zelišč, dišavnice in zelenjave. Tudi nove vrste paradiznika, ki zraste do 3 metre visoko in bojda obilno obrodi, so bile med njimi. Domač med in izdelki, ki jih tudi pridelujejo po zaslugi pridnih čebel, pa sveže pecivo in domač kruh iz krušne peči, so hitro izginjali iz stojnic dveh društev kmečkih žena, iz Vinske Gore in Šaleške doline. Zanimiva pa je bila tudi ponudba izdelkov domače obrti. Organizatorji so letos poskrbeli še za več spremljivalnih dejav-

nosti, kot prejšnja leta. Na prostoru pred kulturnim domom so se nastopi kar vrstili. Vmes je Žejka Gaber pred mikrofonom vabila tudi strokovnjake, ki so povedali marsikaj zanimivega o vzgoji cvetja in rastlin. Tudi otroci so lahko na Titovem trgu preživeli prijetno sobotno dopoldne. Sami so si lahko izdelali najrazličnejše izdelke iz balonov ali pa obiskali ustvarjalne delavnice. Zanimiva pa je bila tudi razstava malih živali, ki jo je pripravilo Društvo gojiteljev malih živali iz Velenja.

■ **Bojana Špegel**

Likovniki med cvetjem

Društvo Šaleških likovnikov sodeluje na velenjskih cvetličnih sejmih vseh devet let. Zgodilo se je tudi, da jih je bilo v prvih letih na enem od sejmov več kot cvetličarjev. "Veseli smo, da smo zraven. Kot tudi to, da je letos prireditev kljub težavam z vremenom tako lepo uspela. Prostor, kjer smo ustvarjali letos, je bil lepo izbran, saj so bili ob nas razstavljeni

umetniški cvetlični aranžmaji. Prvič so se na sejmju predstavili tudi izdelovalci keramike, ne le slikarji. Tokrat so na sejmju sodelovali **Marcel Medved, Irena Pevnik, Salih Biščič, Anica Tamše, Zvonko Fijavž, Otmar Kulterer, Fanika Pašič, Anica Zakrajšek, Nada Zager, Mirjam Britovšek in Viktorija Meh.** Ker je zmanjkalo časa za dokončanje slik, saj je

bil prvi del sejma preveč deževno, bodo slike dokončali doma. Verjetno jih bodo razstavili v vali MO Velenje ali Kulturnici. Tudi sicer Šaleški likovniki vsako leto pripravijo vsaj eno humanitaro akcijo. To se jim zdi po-

membno, člani se radi odzovejo, saj čutijo pripradnost društvu. "Člani od društva tudi nekaj dobijo, organiziramo številna izobraževanja, zato večina na takšen način tudi vrača," pravi Mehova.

Na letošnji prvi humanitarne dražbi na sejmju narejenih cvetličnih aranžmajev, ki jih je sproti ustvarjal odlični florist Primož Gril, so šopke kupile: **Andreja Katič, Metka Gaberšek, Milena Pečovnik, Jana Kavtčičnik, Mira Zakošek, Irma Janežič, Alenka Avberšek, Martja Miklavc, Alenka Rednjak, Darja Medved, Biserka Kralj, Judita Zager, Selma Filipančič – Jenko, Viktorija Meh, Tanja Kontič, Blanka Ogrizek in Maja Brodnik.** Z izkupičkom 137 tisoč SIT bodo kar nekaj otrokom iz socialno šibkih družin omogočile, da bodo letos videli in doživeli morje.